

LEGNICKIE WIADOMOŚCI DIECEZJALNE

PISMO URZĘDOWE
LEGNICKIEJ KURII BISKUPIEJ
ROK XXXII (2023) NR 3 (126)

lipiec – sierpień – wrzesień

ARCHIDIECEZJA WROCŁAWSKA

DIECEZJA LEGNICKA

CZECHY

NIEMCY

DIECEZJA DRESDEN-MEISSEN

DIECEZJA LITOMIERZYCE

DIECEZJA ŚWIDNICKA

DIECEZJA ZIELONOGÓRSKO-GÓRZOWSKA

LEGNICKIE WIADOMOŚCI DIECEZJALNE

**Rok XXXII
lipiec – sierpień – wrzesień
Nr 3 (126)**

ISSN 1640-4092

Legnica 2023

Wydawca: Diecezja Legnicka, 59-220 Legnica, ul. Jana Pawła II nr 1, tel. 76 724 41 05
Redaktor: ks. Bogusław Drożdż
Redakcja techniczna: Anna Lichota
Mapka diecezji legnickiej: Maria Przystasz

SPIS TREŚCI

KONSEKRACJA BP. PIOTRA WAWRZYŃKA

Życiorys	6
Herb biskupi	6
Komunikaty Nuncjatury Apostolskiej	8
Bulla nominacyjna	11
Konsekracja bp. Piotra Wawrzyńka	14
Homilia abp. Grzegorza Rysia, metropolity diecezji łódzkiej	15
Listy gratulacyjne	27

I. AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ

1. Orędzie Ojca Świętego Franciszka na 109. Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy 24 września 2023 r.	45
2. Orędzie Ojca Świętego Franciszka na 7. Światowy Dzień Ubogich 19 listopada 2023 r.	49

II. AKTA EPISKOPATU POLSKI

3. Stanowisko Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski w kontekście nadchodzących wyborów	57
4. List pasterski Episkopatu Polski z okazji XIII Tygodnia Wychowania	60
5. Apel Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych na sierpień – miesiąc abstynencji 2023 r.	65
6. Apel przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski o pomoc dla Słowenii	68

7. Komunikat Rady Biskupów Diecezjalnych Konferencji Episkopatu Polski po spotkaniu na Jasnej Górze 25 sierpnia 2023 r.	69
8. Vademecum wyborcze katolika. Dokument Rady ds. Społecznych Konferencji Episkopatu Polski	72

III. AKTA LEGNICKIEJ KURII BISKUPIEJ

9. Zmiany wśród duchowieństwa	75
10. Informacja o przeniesieniu do stanu świeckiego	78
11. Informacja o karze kościelnej	78

IV. MATERIAŁY DUSZPASTERSKIE

12. Bp Ignacy Dec <i>Modlitwa, pokuta i nawrócenie drogą przetrwania prześladowań</i> . Homilia w czasie Kongresu Wierzącej Adoracji. Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie, 13 maja 2023 r.	81
13. Bp Ignacy Dec <i>Maryja wzorem i przykładem wspomagania kapłanów</i> . Homilia podczas pielgrzymki Apostołatu „Margaretka”. Kościół pw. św. Jacka w Legnicy, 17 czerwca 2023 r.	85
14. Bp Ignacy Dec <i>Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu</i> . Homilia odpustowa z okazji święta św. Wawrzyńca, diakona i męczennika. Karpacz, 10 sierpnia 2023 r.	90
15. Bp Ignacy Dec <i>Sprawiedliwość dopełniana miłosierdziem</i> . Homilia z okazji II Pielgrzymki Sołtysów z Dolnego Śląska do sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie, 24 września 2023 r.	95

BP PIOTR WAWRZYNEK
BISKUP POMOCNICZY
DIECEZJI LEGNICKIEJ

ŻYCIORYS

Biskup Piotr Wawrzynek urodził się 25 kwietnia 1970 r. we Wrocławiu. Do szkoły podstawowej uczęszczał we Wrocławiu w latach 1977-1985. W 1985 r. rozpoczął edukację w V Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu, które ukończył egzaminem maturalnym w 1989 r.

W latach 1989-1995 odbywał formację w Wyższym Seminarium Duchownym we Wrocławiu. Ukończył je w 1995 r., uzyskując magisterium z teologii. Świecenia kapłańskie przyjął 27 maja 1995 r.

W latach 1995-1997 był wikariuszem w parafii pw. św. Marii Magdaleny w Ścinawce, a w latach 1997-2003 – w parafii pw. Świętej Rodziny we Wrocławiu. W latach 2003-2017 był diecezjalnym duszpasterzem młodzieży, równocześnie w latach 2003-2010 był duszpasterzem akademickim w CODA „Maciejówka” we Wrocławiu.

W 2010 r. uzyskał licencjat kanoniczny z teologii na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu.

W latach 2010-2015 pracował duszpastersko w parafii pw. Najświętszej Maryi Panny na Piasku we Wrocławiu, pełniąc równocześnie funkcję rektora kościoła pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła we Wrocławiu oraz dyrektora Centrum Duszpasterstwa Archidiecezji Wrocławskiej (do 2017 r.).

W latach 2017-2021 był administratorem parafii pw. św. Jadwigi Śląskiej we Wrocławiu-Leśnicy, a w 2021 r. został proboszczem tej parafii. Od 2021 r. pełnił funkcję dziekana dekanatu Wrocław Zachód.

Poza językiem ojczystym zna język niemiecki i angielski.

HERB BISKUPI

Tarcza herbu jest koloru czerwonego, który symbolizuje odwagę, męstwo, waleczność, ale także wspaniałomyślność i gotowość do ofiary. Na tarczy centralnie umieszczono godło, na które składają się atrybuty Świętych Apostołów Piotra i Pawła oraz otwarta księga Pisma Świętego z literami: Alfa i Omega.

Św. Piotr Apostoł to patron bp. Piotra Wawrzyńka, a św. Paweł to niestrudzony misjonarz i głosiciel Jezusa, będący wzorem dla każdego

pasterza Kościoła. Święci Piotr i Paweł to również patronowie kościoła katedralnego i diecezji legnickiej.

Za tarczą herbową widoczny jest krzyż z długim drzewcem w kolorze żółtym. Powyżej krzyża wyeksponowano kapelusz z dwoma przewleczonymi sznurami, zakończonymi pojedynczymi chwostami, przysługującymi biskupowi Kościoła. Kapelusz, sznury i chwosty mają zieloną kolorystykę. Od dołu herb biskupi zamyka szarfa z dewizą bp. Piotra Wawrzyńka: *In Nomine Jesu – W Imię Jezusa*.

KOMUNIKATY NUNCJATURY APOSTOLSKIEJ

Czcigodny
Ksiądz Piotr WAWRZYNEK
Wrocław

Czcigodny Księżu Proboszczu,

Niniejszym informuję w sposób oficjalny, że Ojciec Święty Franciszek mianował Księdza biskupem pomocniczym diecezji legnickiej i przydzielił mu stolicę tytularną Rusuccuru

Datę publikacji komunikatu o tej decyzji ustalono na dzień **4 marca 2023 roku**, o **godz. 12:00** i do tego czasu jego treści – jako **ściśle poufnej** – nie należy upubliczniać (por. załącznik).

Może Ksiądz przyjąć sakrę biskupią i objąć swój nowy urząd – zgodnie z przepisami prawa kanonicznego – nie czekając na inne oficjalne dokumenty papieskie.

Polecając Bogu w modlitwie Czcignego Księdza, składam najlepsze życzenia na wierne posługiwanie pasterskie w diecezji legnickiej i z serca błogosławię.

✠ Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

Warszawa, 2 marca 2023
Prot. N. 9148/23

NUNZIATURA APOSTOLICA
IN POLONIA

N. 9148/23

KOMUNIKAT

Ojciec Święty Franciszek mianował

ks. Piotra WAWRZYŃKA, proboszcza parafii św. Jadwigi Śląskiej we Wrocławiu-Leśnicy, biskupem pomocniczym diecezji legnickiej i przydzielił mu stolicę tytularną Rusuccuru.

Warszawa, 4 marca 2023 r.

Salvatore Pennacchio
✠ Salvatore Pennacchio
Nuncjusz Apostolski

DICASTERIUM
PRO EPISCOPIIS

E Civitate Vaticana, 4 Martii 2023

Prot. N. 173/2023

Exc.me Domine,

De tua Tecum ad episcopalem ordinem electione gratulari gaudens, omnia fausta ex animo adprecor, ut episcopale tuum ministerium ad Christi evangelium nuntiandum et ad Ecclesiam aedificandam summopere prosit.

Hac data occasione, Te rogo, ut faveas ad Dicasterium pro Episcopis hanc schedulam remittere, cum notitiis quae de Te in ea desiderantur, ut infra.

Quae dum praestolor, omni quo par est obsequio me profiteor

Excellentiae Tuae
add.mum

+ Marcus Card. D'Ercole
by

Exc.mo Domino
P.D. **Petro WAWRZYNEK**
Episcopo titulari Rusuccurrensi
et Auxiliari Legnicensi

BULLA NOMINACYJNA

FRANCISCI
EPISCOPI
SERVUS SERVORUM
DEI

Sacerdos **Petrus Rawański** a clero archidiecezialis Prutylanensis ibique Patrons Unioni parochie
 sanctae **St. Wini** de Silesia, diocesis in Leńska, parochie videlicet urbis Prutylanice, Episcopo **Augustini** diocese
 sie Legnicensis constituto necnon **Rusucurionensis** Sedis Titulo sacroto salutem et benedictionem. Eac in facti-
 tubine tua nobis scito quos innotuit te. **St. Wini** de **St. Wini**, reuelatis hac **Petrus** **Gozdus** verba, memoria tenen-
 mus **Deum** illum quare ad **grabum** episcopatus vicum electum vocare, cum ipso **Gozdus** peccatore ad innotat **Go-**
stol eorum contrahit ut per eum in medio plebis suae sanctae agere possit. Cum ipse Episcopus **Legnicensis**
Sanctabilis **Scotae** **Antreas** **Demienowski**, propter nimiam inpotentiam episcopatum copiam et ad con-
 gruum **Christi** **Salutem** sanctificationem, sibi **Sate** **Prutylanum** **Augustinum** humillime exposulauerit, huc
 petitionem **Deus** libenter et paterne ac conueniens, ut illa communitas ecclesialis ex die in diem in **Domino** aique in gra-
 tia floreat. Quomodoquidem tu, **Sacerdos** **Sili**, in archidiaconi **Prutylanensi** **Antreas** **Demienowski** **Gozdus**
 in ministerio potens nullis virtutibus sacerdotilibus **Sotibus**que humanis cunctis te quidem **Demet** **ipet** con-
 tinentes idoneum, aliquibus ad **posuendum** hoc **hans** **patris** **pontus** **apostolicum** **officium**, **Staque** **de** **consilio** **Di-**
coetarii **pro** **Episcopi**, auctoritate **Petrus** **Agnetas** te **Episcopum** **Augustinum** **diocesis** **Legnicensis** nomina-
 mus eodem tempore titularis tenet **Sedis** **Rusucurionensis** titulo sacroto et cunctis **Sotibus** **Sotie** tam iudibus
 quam **congruis** **impositis** **obligationibus** **sequendum** **leges** **Canonicas** **Curie** **Canonice**. Quod si tuum **obsequium**
episcopalem, eam **abvivi** **expta** **utrum** **Romana** a quolibet catholico Episcopo te suscipere sane stimus. **Acta**
man, sicut nomina ecclesiastica sancti, necesse est ut **primum** **habe** **professionem** **te** **perforat** **atque** **que** **in** **uicem**
tuam **Stabilis** **te** **episcopi** **in** **Sede** **Successores** **praeseres**. **Denique** **te** **cohortantur**, ut **minister-**
ium **tuum** **Stabiliter** **et** **quam** **paterne** **admirabile**, scilicet **concordi** **animi** **cum** **episcopo** **tu** **certis**, **te** **ipsum** **par-**
te **conio** **Deatissime** **in** **Acta** **Regni** **a** **ique** **Sponsi** **et** **Joseph** **necnon** **St. Petri** **et** **Pauli** **et** **S. St. Wini** **con-**
mittens **ita** **ut** **tibi** **abundantiam** **gratiam** **ad** **religione** **Dei** **verbum** **audientiam** **et** **in** **regime** **Deu** **proclaudantium**
St. Wini **Stabilis** **in** **pro** **Stabilis** **ecclesiae** **Legnicensis** **bono** **exponant** **Actum** **Romane** **Laterani**, **Sua** **quar-**
to **inuenis** **in** **Actu**, **in** **innoticia** **S. Castitici**, **anno** **Domini** **hemillemo** **vicinimo** **tercio** **Domificatus** **Petrus**
Secimo.

Petrus

Cassianus Silesius, Fidei Agens.

Franciszek Biskup, Sługa Sług Bożych

umiłowanemu synowi Piotrowi Wawrzyńkowi, kapłanowi archidiecezji wrocławskiej i do tej pory proboszczowi parafii św. Jadwigi Śląskiej we Wrocławiu-Leśnicy, ustanowionemu biskupem pomocniczym legnickim, jak również odznaczonemu stolicą tytularną Rusucuru pozdrowienie i błogosławieństwo.

„Pójdiesz z tą siłą, jaką posiadasz. Wiedz, że ja ciebie posłałem”. Wspominając te słowa Starego Przymierza, miejmy w pamięci, że Bóg tego męża, którego powołuje do stopnia biskupiego, z nim właśnie, na wzór apostołów, zawiera szczególne przymierze, aby przez niego móc działać pośród swojego świętego ludu.

Ponieważ zaś biskup legnicki, czcigodny brat Andrzej Siemieniowski, ze względu na niezwykle liczne zajęcia duszpasterskie oraz dla odpowiedniego uświęcenia Chrystusowych wiernych pokornie poprosił, aby przydzielić mu biskupa pomocniczego, też prośbie chętnie i po ojcowsku przystajemy, by ta wspólnota kościelna dzień po dniu rozkwitała w Panu i Jego łasce.

Jako że ty, umiłowany synu, w archidiecezji wrocławskiej w pełnieniu posługi pasterza młodzieży i w szczególny sposób proboszcza wyróżniasz się właściwymi cnotami kapłańskimi, jak też ludzkimi zaletami, ciebie właśnie my sami, uznając za godnego, wybieramy do wypełniania tego doniosłego urzędu apostolskiego. Dlatego też wysłuchawszy opinii Dykasterii ds. Biskupów, działając mocą naszej apostolskiej władzy, mianujemy cię biskupem pomocniczym legnickim, jednocześnie przydzielając ci stolicę tytularną Rusuccuru, wraz ze wszystkimi przysługującymi prawami i jednocześnie nałożonymi obowiązkami według Kodeksu Prawa Kanonicznego.

Odnosnie do twoich święceń biskupich możesz je przyjąć poza Rzymem z rąk wybranego przez ciebie biskupa, jednakże, jak nakazuje norma kościelna, potrzeba, abyś wcześniej złożył wyznanie wiary oraz przyrzeczenie wierności wobec nas i naszych następców.

Na zakończenie zachęcamy cię, umiłowany synu, abyś wypełniał swoją posługę troskliwie i jak najbardziej po ojcowsku, oczywiście w jedności z twoim biskupem, codziennie zawierając się wstawiennictwu błogosławionej Dziewicy Maryi oraz jej oblubieńca św. Józefa,

jak również Świętych Piotra i Pawła i św. Jadwigi, tak aby wypraszali ci obfitość łaski dla nabożnego słuchania słowa Bożego i głoszenia go w imię Jezusa dla dobra wiernych Kościoła legnickiego.

Dano w Rzymie na Lateranie, dnia 4 marca, we wspomnienie św. Kazimierza, w roku pańskim 2023, w dziesiątym roku naszego pontyfikatu.

Papież Franciszek

KONSEKRACJA BP. PIOTRA WAWRZYNKA

Legnicka katedra 15 kwietnia 2023 r. była miejscem konsekracji nowego biskupa pomocniczego Piotra Wawrzynka. Głównym konsekratorem był abp Józef Kupny, metropolita wrocławski, a współkonsekratorami biskup legnicki Andrzej Siemieniecki i metropolita łódzki abp Grzegorz Ryś.

Uroczystość odbyła się w gronie rodziców i rodziny nowego biskupa, parafian z parafii, w której przez ostatnie lata był proboszczem, delegacji różnych wspólnot, którym towarzyszył swoją troską duszpasterską, delegacji władz, samorządowców, służb mundurowych, organizacji patriotycznych, zgromadzeń zakonnych i liczego grona duchowieństwa. Wśród obecnych biskupów znaleźli się głównie biskupi diecezji sąsiadujących z diecezją legnicką oraz z Czech i Niemiec.

Homilię wygłosił abp Grzegorz Ryś. Nawiązując do odczytywanych tego dnia czytań mszalnych, uwypuklił słowa apostołów z Dziejów Apostolskich: „Nie możemy nie mówić tego, cośmy widzieli i słyszeli” (Dz 4,20). Życząc takiej postawy życiowej, postawy ewangelizacyjnej, która wyraża się w schemacie: przyjąłem – przekazuję, arcybiskup mówił: „Księżo Piotrze, Biskupie, przyjmij Ducha Świętego. To jest ten moment przemiany. Przemiany z człowieka, który może nie mówić, może nie słuchać w człowieka, który nie potrafi już zatrzymać Ewangelii w sobie. Przyjmij Ducha Świętego [...]. Idź za Jezusem. Idź do ludzi, nie czekaj, aż przyjdą, idź do wszystkich. [...] idź «z» [...] razem z siostrami i braćmi. Nigdy nie chodź sam. Idź zawsze razem z Kościołem”.

Biskup legnicki Andrzej Siemieniecki, składając swoje życzenia, mówił: „Drogi Biskupie Piotrze. Na naszej katedralnej ambonie widnieje napis: «Wołaj, nie ustawaj i wznos swój głos» (Iz 58,1). Stąd i najserdeczniejsze życzenia, aby twoje wołanie było wołaniem w imię Jezusa Chrystusa. Aby to podnoszenie głosu było zwiastowaniem Dobrej Nowiny. Aby zwiastowanie znajdowało oddźwięk w ludzkich sercach. Aby wśród takich życzliwych ludzi Kościoła, aby wśród takich spragnionych słowa Bożego Twoja posługa przynosiła dobry owoc wszelkiego uświęcenia”.

Odczytano także życzenia przesłane przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę i Marszałek Sejmu Elżbietę Witek.

„«Nie lękaj się, jestem z tobą» (Iz 41,10). Dziękuję Bogu w Trójcy Jedynemu za dar życia, dar chrztu i powołania do posługi w Kościele. Dziękuję za słowo Boże, które od lat mnie prowadzi, oświeca mój umysł i serce. Za dar sakramentów, które mnie umacniają i leczą, a nade wszystko za głębokie przekonanie o Bożej obecności i bliskości w moim życiu. Niech Bóg będzie uwielbiony” – mówił w pierwszych słowach swoich podziękowań nowo konsekrowany biskup. Podziękowania skierował pod adresem papieża Franciszka, swoich rodziców i rodziny, biskupów konsekratorów i koncelebrujących, kapłanów, przedstawicieli różnych środowisk. „Przyjęcie posługi biskupa łączy się w moim życiu z wezwaniem do szczególnej miłości do tych, których Jezus umiłował, i zobowiązaniem, aby Jezusa ukazywać jako jedyne ocalenie dla współczesnego człowieka. Proszę was wszystkich o modlitwę za mnie, bym wśród przeciwności i wyzwań życia umiał być wiernym sługą Jezusa i miał odwagę do stałego głoszenia Jego imienia” – prosił nowy legnicki biskup pomocniczy.

W 31-letniej historii diecezji legnickiej bp Piotr Wawrzynek jest czwartym biskupem pomocniczym: pierwszym był bp Adam Dyczkowski (1992-1993), drugim bp Stefan Regmunt (1994-2007), trzecim bp Marek Mendyk (2008-2020), a zarazem drugim (po bp. Marku Mendyku) konsekrowanym w legnickiej katedrze.

Niedziela legnicka

HOMILIA ABP. GRZEGORZA RYSIA, METROPOLITY DIECEZJI ŁÓDZKIEJ

Wysłuchaliśmy bardzo obficie zastawionego stołu słowa Bożego, tak obficie, że niewątpliwie trzeba poszukać do niego jakiegoś klucza. Myślę, że kluczem do tego słowa, tak jak do dzisiejszej liturgii, do tego wydarzenia, które przeżywamy, i kluczem do życia i misji Księźda Biskupa Piotra jest wyznanie apostołów, które słyszeliśmy w pierwszym czytaniu: „[...] nie możemy nie mówić tego, cośmy widzieli i słyszeli” (Dz 4,20).

Nie możemy nie mówić tego, cośmy widzieli i słyszeli... W tym zdaniu ukryty jest paradygmat ewangelizacji, która zawsze odbywa się wedle schematu: przyjąłem – przekazuję. Można nawet powiedzieć, nawiązując do słów z Dziejów Apostolskich: przyjąłem – nie mogę nie przekazywać. Pewnie właśnie miarą tego, że przyjąłem, jest to, że muszę przekazywać. To jest klucz do serca wszystkich apostołów.

Paweł w Drugim Liście do Koryntian, w trzynastym rozdziale, mówi: „Nie możemy niczego dokonać przeciwko prawdzie, lecz [wszystko] dla prawdy” (2 Kor 13,8). Nie możemy nic przeciw prawdzie... Wszystko możemy dla niej... To jest prawda o sercu człowieka, jaką ten sam Paweł wyraził w przekonaniu, że nie może się opierać Jezusowi, którego spotkał. Jeżeli się nie podejmie misji, która została mu zlecona, to właśnie sprzeciwiając się jej, tylko się porani. On ma wręcz poczucie, że nie ma wyboru, że musi. Takie samo serce miał Jeremiasz, gdy w momentach największego kryzysu wyznał, że miał już dość, dość przepowiadania, chciał zamilknąć i zamknąć to słowo w sobie, ale wtedy paliło go wewnątrz tak, że musiał je wypowiedzieć. To jest właśnie to: nie możemy inaczej, nie możemy nie powiedzieć, nie możemy się powstrzymać od świadectwa. Jakiś ogromny przymus wewnętrzny, jakiś wielki wewnętrzny imperatyw, jakiś wewnętrzny nakaz: nie mogę inaczej. To jest to, co czyni człowieka apostołem. To jest to, co czyni człowieka ewangelizatorem.

Niektórzy myślą, że kluczem do ewangelizacji jest opis świata zewnętrznego czy opis Kościoła, który jest w kryzysie. Niektórzy myślą, że dlatego, że widzą narastające zło w świecie i w Kościele znajdują w sobie siłę do ewangelizacji. Nic bardziej mylnego. Jak zło jest tak potężne, to lepiej zamknąć się w domu i nie wychodzić. Motywem ewangelizacji nie jest kryzys w świecie czy w Kościele, motywem jest to, że „przyjąłem” i że to, co przyjąłem jest tak mocne, że nie mogę tego w sobie zatrzymać, że muszę się tym podzielić.

Co takiego apostołowie przyjęli, co musieli przekazać? Mówią: widzieliśmy i słyszeliśmy. Więc nie tylko słyszeli, nie tylko ich nauczono jakiejś prawdy, która jest bardzo ważna i musi być wypowiedziana. Widzieli i słyszeli. Tak się mówi o Prawdzie, która stała się Osobą. Nie mówią o jakiejś teorii, mówią o Jezusie Chrystusie, o Bogu, który stał się człowiekiem. O Bogu, który stając się człowiekiem, stał się syntezą

całego Objawienia. To Jego widzieli i Jego słyszeli i o Nim nie potrafią nie mówić. Dlaczego?

Myślę, że bardzo pięknie opisał to Jan, bo dzisiaj w tekście z Dziejów słyszymy przede wszystkim Piotra, ale Jan, drugi bohater tego wydarzenia, jakby wspomina je, otwierając swój pierwszy list. Na początku Pierwszego Listu św. Jana czytamy: „[...] cośmy usłyszeli [...], co ujrzeliśmy własnymi oczami, na co patrzyliśmy i czego dotykały nasze ręce [...]” (1 J 1,1). I czego dotykały nasze ręce... Jan nie może nie mówić o kimś, kogo dotykał i kto stał się tak bliski, że się pozwalał dotykać. To nie jest doświadczenie „ważnej prawdy”, którą trzeba ogłosić. To jest doświadczenie relacji, której nie można nazwać inaczej jak miłość, bliskość czy – jak mówi papież Franciszek – czułość.

Dotykaliśmy Go...

Czego dotykali? Słuchamy o tym teraz, w tym okresie wielkanocnym. Dotykali ran. Pokazywał im rany na rękach, na stopach, pokazywał ranę w boku: „Podnieś tutaj swój palec i zobacz moje ręce. Podnieś rękę i włóż [ją] do mego boku” (J 20, 27). Dotykali ran.

Jakaż to miłość, aby nie bać się pokazać swoich ran? Jakaż to miłość, jakież zaufanie, jakież zawierzenie? Ile trzeba mieć w sercu zaufania i miłości do kogoś, żeby mu pokazać swoje rany? Na jaką bliskość trzeba liczyć, na jaką wrażliwość trzeba liczyć, żeby pozwolić dotknąć swojej rany? Przecież to po prostu po ludzku boli.

Myśmy Go dotykali – Jan mówi o takiej relacji między sobą a Jezusem. I gdy mówi o tym dotykaniu Jezusa, o słuchaniu Go, o widzeniu Go, to dobrze wie, o jakiej mówi miłości i o jakim przebaczeniu. Wie, ile mu przebaczone. Jak dotykał tej rany, to wiedział, że dotyka ceny swojego grzechu, że dotyka ceny swojego tchórzostwa, swojej ucieczki z Golgoty, dotyka ceny swojej pychy, chorej ambicji – „[...] żeby ci dwaj [...] zasiedli [...] jeden po prawej, a drugi po lewej Twej stronie” (Mt 20, 21). Jan dotykał tej rany Jezusowej – dotykał ceny za swój grzech. Dotykał miłości, która jest zdolna przebaczyć. I dlatego potem miał prawo mówić razem z Piotrem: nie możemy nie mówić. To „nie możemy” ma właśnie miarę w takim doświadczeniu miłości i w takim spotkaniu, które jest relacją, bliskością, przebaczeniem, miłosierdziem.

Przeżyłeś, to nie możesz o tym nie mówić. Nie przeżyłeś tego – nie masz o czym mówić. Nie możemy – to „nie możemy” nie wynika

z tego, jaki jest człowiek, który godzi się przyjąć misję apostołską, że jest mądry, że jest nienaganny, że jest cudowny, że jest fantastyczny. Faryzeusze patrzyli na tych dwóch i rozpoznawali w nich kogoś, kto jest nieuczony i niewykształcony – bardzo pięknie napisane jest po łacinie: „[...] essent sine litteris, et idiotae” – to się pewnie nie stosuje do Księdza Biskupa Piotra, ale nawet jeśli jest wykształcony i ma przed nazwiskiem rozmaite litery, to nie w oparciu o to będzie mówił: nie mogę nie mówić, bo jestem wykształcony, bo jestem przygotowany, bo jestem kompetentny...

Popatrzcie na Ewangelię – komu Jezus zleca misję apostołską? Jak są opisani w dzisiejszej Ewangelii apostołowie? Przy pomocy dwóch słów: *apistia* i *sklirokardia*. Przytaczam po grecku tylko dlatego, że nasz polski przekład jest łagodny, bardzo łagodny dla apostołów. *apistia* znaczy «niewiara», a *sklirokardia* nie znaczy «opór», jak przetłumaczono, tylko «zatwardziałość serca». Przyszli do ludzi, którzy byli niewierzący i mieli zatwardziane serca. Posyłał do nich świadków zmartwychwstania i co się okazywało w czasie tych spotkań? Że jednak mogą nie głosić i nawet mogą nie słuchać. Co z tego, że z nim chodzili przez trzy lata? Po tych trzech latach spokojnie mogą wyrzucić za drzwi wszystkich świadków Ewangelii. Nie mówimy o czasie przeszłym. To jest całkiem możliwe doświadczenie w Kościele. Wielu ludzi je przeżyło. Kiedy przychodzą do apostołów z nowiną od Jezusa Zmartwychwstałego, ci reagują niewiarą i zatwardziałym sercem. Okazuje się, że mogli w ten sposób. Nawet to, co widzieli, nawet to, co słyszeli i czego dotykali nie jest aż tak ważne.

To jest troszkę inny opis apostołów niż ten, który słyszeliśmy w bulli nominacyjnej. Pamiętam, jak kiedyś jeden z księży kardynałów, który pracuje w Dykasterii ds. Biskupów, mówił, że jak czyta papiery, w których są opisane kandydaty kapłanów, którzy mogą być biskupami, to ma takie poczucie, jakby czytał akta kanonizacyjne.

Zastał ich niewierzących i z zatwardzianymi sercami. Więc co się stało między opisanym w Ewangelii wydarzeniem z Wiercownika, kiedy do nich przyszedł a wydarzeniem z Dziejów, od którego zaczęliśmy dzisiaj liturgię słowa? Co się stało pomiędzy tymi dwoma wydarzeniami? Skąd ta niesłychana zmiana? Skąd ci, którzy mogą nie głosić i mogą nie słuchać ostatecznie potem nie mogą nie powiedzieć? Skąd

ta zmiana? Co było między tymi dwoma wydarzeniami? My wszyscy znamy odpowiedź. Między tymi wydarzeniami była Pięćdziesiątnica. Pięćdziesiątnica jest posłaniem Ducha.

Mówiąc do Księdza Biskupa Piotra: jest sakra, są święcenia, jest namaszczenie, jest nakarmienie Duchem. Tym Duchem, o którym słyszeliśmy w drugim czytaniu, że jest Duchem mocy. No właśnie, nie z ciebie ta moc, tylko z Ducha. Z ciebie jest strach, z ciebie jest płacz, z ciebie jest ucieczka, ale z Ducha jest uzdolnienie, z Ducha jest moc, z Ducha jest siła. I ten Duch jest Duchem mocy, a potem Duchem miłości. Bo taki musi mieć człowiek w sercu motyw, jeśli chce wychodzić do ewangelizacji. Nie ze sprzeciwu, nie z protestu, tylko z miłości. To jest jeden jedyny motyw ewangelizacji: miłość. I trzecie określenie, tłumacząc dosłownie z tekstu św. Pawła, to jest Duch karności.

Karność. To jest akurat ciekawe określenie w odniesieniu do biskupa. Wszystkim się może wydawać, że biskup jest od rozkazywania, a nie od tego, żeby podlegać karności, żeby być posłuszny. Komu biskup ma być posłuszny? Ale karność to jest świadomość przynależności do Kościoła i ewangelizacji razem z Kościołem. To jest to, do czego też Duch nas uzdalnia. Myślę, że miarą jakiegoś oporu w nas wobec Ducha Świętego jest to, że chcemy koniecznie ewangelizować sami, najlepiej bez Kościoła, bo nikt nie potrafi tak dobrze, jak ja. Ale jeśli przyjmujemy Ducha, jeśli On nas napełnia, to musimy wychodzić razem, a to oznacza właśnie pewną karność, porządek, wzajemny szacunek, zrozumienie dla Urzędu, zrozumienie dla charyzmatu. To wszystko jest wpisane w działalność Ducha, który jest Duchem karności.

Księżo Piotrze, Biskupie, przyjmij Ducha Świętego. To jest ten moment przemiany. Przemiany z człowieka, który może nie mówić, może nie słuchać w człowieka, który nie potrafi już zatrzymać Ewangelii w sobie. Przyjmij Ducha Świętego i tak jak słyszałeś polecenie Jezusowe: idź. To są moje życzenia i myślę – nas wszystkich. Mam nadzieję, że się podpiszecie. To „idź” ma trzy wymiary. Idź za Jezusem. Idź do ludzi, nie czekaj, aż przyjdą, idź do ludzi, idź do wszystkich. To wymaga przełamania strachu, lęku. Idź do ludzi, idź do wszystkich. I trzeci wymiar, bardzo ważny – który odkrywamy teraz z Kościołem – idź „z”, idź razem, wspólną drogą – idź razem z siostrami i braćmi. Idź razem. Nigdy nie chodź sam. Idź zawsze razem z Kościołem.

Amen.

Fot. Niedziela legnicka

Fot. Niedziela legnicka

Fot. Niedziela legnicka

Fot. Niedziela legnicka

Fot. Niedziela legnicka

Fot. Niedziela legnicka

Fot. Niedziela legnicka

LISTY GRATULACYJNE

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Andrzej Duda

Warszawa, 15 kwietnia 2023 roku

Jego Ekscelencja
Ksiądz Biskup Piotr Wawrzynek
Biskup Pomocniczy Legnicki

Ekscelencjo Księżu Biskupie!

Proszę przyjąć serdeczne gratulacje z okazji otrzymania sakry biskupiej. W tym uroczystym dniu, w którym z woli Ojca Świętego podejmuje Ekscelencja posługę pasterską u boku Biskupa Ordynariusza legnickiego, pragnę przekazać życzenia pełni sił do owocnej służby Bogu, Ojczyźnie i bliźnim.

Bogate doświadczenie Księdza Biskupa, zgromadzone w ciągu blisko trzydziestu lat pracy kapłańskiej i duszpasterskiej w różnych środowiskach, w tym przez kilkanaście lat wśród młodzieży i studentów, oraz wiedza zdobyta na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu z pewnością okażą się cenne i pomocne w pełnieniu misji powierzonej Księdzu Biskupowi przez Stolicę Apostolską. Co istotne, diecezja legnicka zyskuje w osobie Ekscelencji hierarchę, który dobrze zna Dolny Śląsk, jego społeczność i potrzeby tutejszej wspólnoty. Z serca życzę, aby dalsza posługa kapłańska – od dzisiaj jako biskupa pomocniczego – przyniosła wiele dobra zarówno dla Kościoła partykularnego, jak i Kościoła w Polsce, a dla Księdza Biskupa była źródłem radości i satysfakcji.

Na ręce Ekscelencji składam wyrazy szacunku oraz serdeczne pozdrowienia dla duchowieństwa i wiernych świeckich diecezji legnickiej, a także dla wszystkich uczestników uroczystości, zgromadzonych w katedrze Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Legnicy.

Szczęść Boże!

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'P' followed by a smaller, more complex signature.

Warszawa, 15 kwietnia 2023 r.

**Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

*Jego Ekscelencja
Ksiądz Piotr Wawrzynek
Biskup Pomocniczy
Diecezji Legnickiej*

Szanowny Księżu Biskupie,

z ogromną radością przyjąłem informację o decyzji Ojca Świętego Franciszka powierzającej Waszej Ekscelencji zaszczytną funkcję Biskupa Pomocniczego Diecezji Legnickiej. Z tej okazji uprzejmie proszę o przyjęcie moich najserdeczniejszych gratulacji oraz wyrazów głębokiego szacunku. Ufam, że za wstawiennictwem patronów Diecezji, Świętych Apostołów Piotra i Pawła, a także dzięki pomocy duchowieństwa, osób konsekrowanych i laikatu tego szacownego Kościoła lokalnego apostolski trud Ekscelencji nadal przynosić będzie liczne dobre owoce.

Z najwyższym uznaniem myślę bowiem o dotychczasowej pracy duszpasterskiej Księdza Biskupa, wypełnionej miłością, dobrocią i wrażliwością na potrzeby drugiego człowieka. Ogrom zadań podejmowanych przez Waszą Ekscelencję na kapłańskiej drodze oraz niespożyta energia, która tej posłudze towarzyszy – budzi niekwestionowany podziw. Jestem przekonana, że sakra biskupia przyjęta dzisiaj w legnickiej katedrze umacniała będzie Ekscelencję do dalszej pracy na rzecz lokalnej wspólnoty wiernych. Ufam, że pomocna w niej będzie rozległa teologiczna wiedza oraz bogate doświadczenie duszpasterskie Księdza Biskupa, zgromadzone w ciągu niemal trzydziestu lat kapłaństwa.

U progu kolejnej, ważnej i odpowiedzialnej misji, życzę Księdzu Biskupowi dobrego zdrowia, zadowolenia oraz wielu sił potrzebnych do realizacji dzieł powierzonych przez Bożą Opatrzność. Niechaj posługa Waszej Ekscelencji przynosi dobre owoce Kościołowi legnickiemu.

Z poważaniem

Elżbieta Witek

Gniezno, dnia 20 marca 2023 r.

**Eksceleńco,
Najdostojniejszy Księżu Biskupie Nominacie,**

Z radością przyjęliśmy informację o nominacji Czcigodnego Księdza na Biskupa Pomocniczego Diecezji Legnickiej przez Jego Świątobliwość Franciszka. Z tej okazji pragniemy przekazać z głębi serca płynące życzenia.

Niech dobry Bóg nieustannie otwiera przed Księdzem Biskupem nowe horyzonty, dając trafne natchnienia w pasterskim posługiwaniu Diecezji Legnickiej i Kościołowi w Polsce. W trudzie głoszenia Ewangelii, podejmowanym z mocą i miłością niech hojnie wspiera Księdza Biskupa Boże błogosławieństwo.

Łączymy się duchowo ze wszystkimi, którzy gromadzą się wokół Osoby Waszej Eksceleńcy w uroczysty dzień święceń biskupich. Niech Wszechmogący Bóg darzy Waszą Eksceleńcę swoim błogosławieństwem i mocą Ducha Świętego, niech udziela łaski zdrowia i pozwoli cieszyć się miłością bliźnich oraz dzielić się z braćmi w biskupstwie świadectwem wiary. Proszę przyjąć także zapewnienie o naszej serdecznej modlitwie, którą zanosimy w intencji Waszej Eksceleńcy u grobu i relikwii Świętego Wojciecha.

Z Chrystusowym pozdrowieniem

Radostaw Bruchowicz
Radostaw Bruchowicz
Biskup Pomocniczy
Archidiecezji Gnieźnieńskiej

Wojciech Polak
Wojciech Polak
Arcybiskup Metropolita Gnieźnieński
Prymas Polski

Jego Eksceleńca
Bp Nominat Piotr WAWRZYŃEK
Biskup Pomocniczy Diecezji Legnickiej
Ul. Jana Pawła II 1
59-220 Legnica

KONFERENCJA
EPISKOPATU
POLSKI

POLISH BISHOPS'
CONFERENCE

CONFERENTIA
EPISCOPORUM
POLONIAE

Bp Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny
Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, dnia 4 marca 2023 r.

*Ekscelencjo,
Najczcigodniejszy Księżu Biskupie Nominacie,*

z radością przyjąłem wiadomość o wyniesieniu Czcigodnego Księdza do godności Biskupa Pomocniczego Diecezji Legnickiej. Z tej okazji pragnę przekazać serdeczne gratulacje. Życzę, aby Boże błogosławieństwo obficie towarzyszyło Księdzu Biskupowi, owocując coraz głębszym oddaniem Bogu i Kościołowi, poprzez modlitwę, nauczanie i sprawowanie sakramentów. Światło Ducha Świętego niech towarzyszy w trudnym procesie rozeznawania działań, które należy podjąć, aby – przy wsparciu łaski Bożej – jak najlepiej wykorzystać doświadczenie, zdobyte już w czasie pełnienia funkcji diecezjalnego duszpasterza młodzieży oraz proboszcza parafii.

Święty Piotr, towarzyszący Waszej Ekscelencji od dnia chrztu, jako patron, niech wspiera posługę pasterską dla duchowego dobra wiernych. Szczególnie ważną jest pełna wiary postawa biskupa w dzisiejszym, skomplikowanym i niespokojnym świecie, w którym ludzie znajdujący się w trudnych sytuacjach życiowych, bardzo potrzebują miłosierdzia i empatii, a także przykładu, świadectwa oraz zachęty do zaufania Chrystusowi.

Witając nowego brata w posłudze biskupiej, łączę mile pozdrowienia w Chrystusie Panu i zapewniam o pamięci w modlitwie w intencjach Biskupa Nominata

f. Artur G. Miziński
Bp Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny
Konferencji Episkopatu Polski

Jego Ekscelencja
Najdostojniejszy
Ksiądz Biskup Nominat Piotr WAWRZYNEK
Biskup Pomocniczy Diecezji Legnickiej
ul. Jana Pawła II 1
59-220 LEGNICA

Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski
Skwer Kard. S. Wyszyńskiego 6
01-015 Warszawa

tel.: +48 22 530 48 00
tel.: +48 22 530 48 98
fax: +48 22 838 09 67

e-mail: biuro@episkopat.pl
www.episkopat.pl

BISKUP ŚWIDNICKI

Świdnica, dnia 8 marca 2023 r.

**Ekscelencjo,
Najdostojniejszy Księżę Biskupie Nominacie,**

serdecznie gratulujemy Waszej Ekscelencji powołania przez Ojca Świętego Franciszka na Biskupa Pomocniczego Diecezji Legnickiej.

Pochylając się nad przesłaniem Roku Duszpasterskiego życzymy, aby miłość i troska płynące z pasterskiej posługi Waszej Ekscelencji przynaglały wiernych do umacniania swojej wiary i pogłębiania miłości do Kościoła - wspólnoty wierzących kroczących razem do domu Ojca.

W tej ofiarnej służbie niech towarzyszy i wspiera Najświętsza Maryja Panna - Matka Kapłanów.

Prosimy również o przyjęcie wyrazów szacunku i modlitewnej pamięci.

+ Marek Mienyś
+ Ignacy Oleś
+ Adam Bańbura

Jego Ekscelencja
Najdostojniejszy
Ksiądz Biskup **Piotr WAWRZYNEK**
Biskup Pomocniczy Diecezji Legnickiej Nominat
ul. Jana Pawła II 1
59-220 Legnica

Wolfgang Ipolt
Bischof von Görlitz

Görlitz, 13. März 2023

Exzellenz,
hochwürdigster Herr Weihbischof,

zu Ihrer Ernennung zum Weihbischof der Diözese Legnica, die ich aus dem „Osservatore Romano“ erfahren habe, sende ich Ihnen meine herzlichen Glückwünsche.

Ich freue mich, dass Bischof Andrzej in Ihnen wieder eine Hilfe bekommen hat. Ganz sicher werden wir uns bei verschiedenen Gelegenheiten begegnen.

Nicht nur in Deutschland, sondern auch in Ihrem Land macht sich der Abbruch des Glaubens bemerkbar. Das ist eine große Herausforderung für uns Bischöfe. Ich wünsche Ihnen Mut und Zuversicht beim Werk der neuen Evangelisierung, das uns der Papst aufgetragen hat.

Im Gebet mit Ihnen verbunden grüße ich Sie auch im Namen der Katholiken des Bistums Görlitz und erbitte die Gaben des Heiligen Geistes für Sie.

Ihr

+ Wolfgang Ipolt

Bischof

Episcopus nominatus
Piotr Wawrzynek
ul. Jana Pawła II Nr. 1
PL 59-220 Legnica 7

mons.
JAN VOKÁL
biskup královéhradecký

Hradec Králové 17. 3. 2023

Vaše Excellence, milý otče biskupe,

přijměte, prosím, mé srdečné blahopřání k Vašemu jmenování pomocným biskupem naší sousední legnické diecéze.

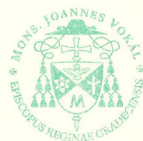
Do této náročné a krásné služby Vám vyprošuji hojnost darů Ducha Svatého; ať Vás stále provází Boží požehnání a mateřská ochrana Panny Marie.

Rád Vás doprovázím modlitbou a požehnáním a těším se na příležitost k vzájemnému setkání.

Srdečně,
v Kristu a Marii
Váš

Jan Vokál

Jego Ekscelencia
Piotr WAWRZYŃEK
Mianowany Biskup Pomocniczy Legnicki
ul. Jana Pawła II 1
59-220 Legnica
POLSKA

Velké náměstí 35, CZ-500 01 Hradec Králové
+420 495 063 626; biskupstvi@bihk.cz

HEINRICH TIMMEREVERS
BISCHOF VON DRESDEN-MEISSEN

S.E. Piotr Wawrzynek
Biskup Nominat
ul. Jana Pawła II nr 2
PL 59-220 Legnica 7

Dresden, 04.04.2023

Sehr geehrter ernannter Weihbischof,
lieber Mitbruder!

Ganz herzlich beglückwünsche ich Sie zu Ihrer Ernennung zum Weihbischof des Bischofs von Liegnitz! Ich freue mich mit Ihnen über Ihre Ernennung und erbitte Ihnen gerne die Gaben des Heiligen Geistes, damit Sie Ihrer Sendung und Berufung treu dienen können.

Sehr gerne wäre ich zu Ihrer Priesterweihe gekommen, leider bin ich aber durch andere terminliche Verpflichtungen daran gehindert, bei der Weihehandlung präsent zu sein. Dies bedauere ich außerordentlich.

Gerne lade ich Sie und auch Ihren Bischof zu einem Besuch hier in Dresden ein. Zu Beginn meiner Amtszeit als Bischof von Dresden-Meißen hatte ich die Freude, den Bischof in Liegnitz zu besuchen. Ich würde mich sehr freuen, wenn wir eine gute Nachbarschaft und eine brüderliche Verbundenheit pflegen könnten.

Für das bevorstehende Osterfest wünsche ich Ihnen den Frieden und die Freude in der Begegnung mit dem auferstandenen Herrn,

in herzlicher Verbundenheit

Ihr

Heinrich Timmerevers
Bischof von Dresden-Meißen

STEFAN CICHY
BISKUP LEGNICKI
SENIOR

Legnica, dnia 6 marca 2023 r.

Jego Ekscelencja

Ksiądz Biskup Nominat Piotr WAWRZYNEK

Wrocław

Ekscelencjo,
Najdostojniejszy Księżu Biskupie Nominacie!

Z radością przyjąłem wiadomość o nominacji Księdza Dziekana na biskupa pomocniczego Diecezji Legnickiej i komunikat naszego biskupa Andrzeja z wezwaniem do modlitwy w intencji Biskupa Nominata. To wezwanie spełniamy w Domu Księżę Emerytów, w którym mieszkam. Dziś sprawowałem Eucharystię w intencji Księdza Biskupa dziękując Panu Bogu za decyzję Ojca Świętego i prosząc Jezusa, Najwyższego Kapłana, o łaski na czas przygotowania do święceń biskupich i na czas biskupiej posługi.

Gratulując nominacji składam serdeczne życzenia obfitości Bożych darów oraz ludzkiej życzliwości i dobroci. Niech w działaniach Chrystus Pan, Najwyższy Kapłan, obdarza Księdza Biskupa swymi łaskami, a Najświętsza Maryja Panna, Matka naszego kapłaństwa, wyprasza to, co potrzebne do pełnienia posługi pasterskiej i do głoszenia nowej ewangelizacji.

Z wyrazami szacunku
oraz z zapewnieniem o modlitewnej pamięci

+ Stefan Cichy
BISKUP SENIOR LEGNICKI

Bp ZBIGNIEW KIERNIKOWSKI

Legnica, 11 kwietnia 2023 r.

Ekszelencjo,
Dostojny Księżę Biskupie!

Z okazji przyjęcia sakry biskupiej składam Jego Ekszelencji jak najlepsze życzenia na całą postugę biskupią - w szczególności w Diecezji Legnickiej. Życzę, by światło Ducha Świętego zawsze było podstawą wszelkiego rozeznania, a moc Jezusa Chrystusa Ukrzyżowanego i Zmartwychwstałego uzdalniała do podejmowania decyzji i kroków prowadzących do realizacji Bożego zamysłu wobec tych, którym Ksiądz Biskup będzie posługiwał.

Niech pasterska posługa Księdza Biskupa przyczynia się do wzrostu Kościoła na chwałę Boga Ojca, a moc Ewangelii będzie przewodniczką w poczynaniach dla budowania jedności wspólnoty kościelnej na wzór Trójcy Przenajświętszej.

Dotychczas zdobyte doświadczenia duszpasterskie i administracyjne jako duszpasterza młodzieży w szczególności akademickiej oraz proboszcza i dziekana a także dyrektora Centrum Duszpasterstwa Archidiecezji Wrocławskiej będą z pewnością pomocą w czasie posługi formowania wiary w obecnym czasie i okolicznościach, w których przejawia się tak wiele zamętu w myśleniu i działaniu współczesnego człowieka i całych społeczności.

Moje życzenia wspieram modlitwą.

Z pozdrowieniem in Christo

Jego Ekszelencja
Ks. Bp Piotr WAWRZNEK
Biskup Pomocniczy diecezji Legnickiej
Ul. Jana Pawła II 1
59-220 Legnica

Zielona Góra 06.03.2023 r.

Ekszelencjo,

z radością przyjąłem informację o mianowaniu Księdza przez Ojca Świętego Franciszka na Biskupa Pomocniczego Diecezji Legnickiej i przydzielenie stolicy tytularnej Rusuccuru.

W duchu braterskiej jedności, pragnę przekazać Księdzu Biskupowi serdeczne gratulacje i złożyć najlepsze życzenia.

Niech światło i moc Ducha Świętego towarzyszą Ekszelencji w realizacji nowych zadań, by przynosiły błogosławione owoce dla całego Kościoła. Łaska Boża, wstawiennictwo Matki Najświętszej i św. Jana Pawła II niech będą umocnieniem w dalszej radosnej i odważnej służbie głoszenia Ewangelii i umacniania wiary wśród braci. Niech też nie brakuje Ekszelencji sił, zdrowia, pokoju serca i Bożego błogosławieństwa.

Proszę przyjąć moje zapewnienie o duchowej jedności i pamięci w modlitwie w dniu przyjęcia sakry biskupiej.

Z wyrazami więzi w Chrystusie

+ *Wojciech Regmunt*

bp Stefan Regmunt senior
Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska

Jego Ekszelencja
Najdostojniejszy
Ksiądz Biskup Piotr WAWRZYŃEK
Biskup Nominat
ul. Jana Pawła II 2
59-220 Legnica

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Jaroslav Obremski

Wrocław, 14.04.2023 r.

**Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup
Piotr Wawrzynek
Biskup pomocniczy Diecezji Legnickiej**

Czcigodny Księżu Biskupie, Wasza Ekscelencjo,

decyzja Ojca Świętego Franciszka o mianowaniu Księdza na biskupa pomocniczego diecezji legnickiej to wielka radość. Radość dla ziemi dolnośląskiej. Proszę przyjąć moje najszczerze gratulacje i życzenia pomyślności w sprawowaniu tak zaszczytnej oraz ważnej funkcji. Po trzech latach Diecezja zyskuje potrzebne wsparcie w osobie czwartego w historii biskupa pomocniczego.

Wraz z nową misją podejmuje się Ksiądz Biskup, nowych, pasterskich obowiązków i podejmuje społeczną odpowiedzialność. Jednocześnie z władzą, szacunkiem, biskupią godnością staje się Ekscelencja sługą wobec legnickiej owczarni, przewodnikiem duchowym i moralnym dla mieszkańców Diecezji. Głęboko wierzę, że Ekscelencja dzięki dotychczasowemu doświadczeniu służby duszpasterskiej w Archidiecezji Wrocławskiej oraz bogatej historii rozmaitych odpowiedzialności w Kościele Katolickim sprosta wszelkim nowym wyzwaniom.

Przyjęta przez Ekscelencję sakra biskupia to nie tylko wydarzenie społeczne, ale także osobiste. To kolejny stopień sakramentu święceń, kolejny etap na drodze Chrystusowego powołania. Serdecznie gratuluję i życzę darów Ducha Świętego w głębokim przeżywaniu tego Misterium.

Z racji takiej wielkiej uroczystości dla całej Diecezji, Kościoła na Dolnym Śląsku oraz dla Księdza Biskupa i Jego najbliższych, składam serdeczne życzenia: odwagi, wytrwałości i mądrości wobec wszelkich wyzwań, które stoją przed Kościołem. Na drodze pasterskiej służby „in nomine Jesu” wszelkiej pomyślności.

Z wyrazami szacunku

*Jego Ekscelencja Najdostojniejszy
Ksiądz Biskup
Piotr Wawrzynek
Biskup Pomocniczy Diecezji Legnickiej*

Ekscelencjo, Czcigodny Księżo Biskupie Nominacie,

W imieniu Władz Powiatu Legnickiego prosimy o przyjęcie serdecznych gratulacji i najlepszych życzeń z okazji mianowania Jego Ekscelencji przez Ojca Świętego Franciszka biskupem pomocniczym Diecezji Legnickiej. Niech rozpoczynająca się posługa będzie czasem wyjątkowego spotkania z Bogiem i z drugim człowiekiem oraz czasem umacniania wspólnoty i budowania wzajemnego zaufania.

Doceniając dotychczasową drogę duszpasterską życzymy, by w niesieniu radości wiary towarzyszyła Księdzu Biskupowi ludzką życzliwość i wsparcie. Jesteśmy przekonani, że wrażliwość i naukowe przygotowanie Waszej Ekscelencji przyniosą piękne owoce duszpasterskiej posługi.

Prosimy przyjąć najlepsze życzenia wielu łask Bożych oraz zdrowia i sił koniecznych do pełnienia szaczonej i odpowiedzialnej misji.

Z wyrazami szacunku i poważania

Wicestarosta Legnicki

Janina Mazur

Starosta Legnicki

Adam Babuška

Legnica, dnia 15 kwietnia 2023 roku

ŚWIĘCENIA BISKUPIE X. BP. PIOTRA WAWRZYŃKA

**Ekscelencja Biskup
Piotr Wawrzynek
Biskup Pomocniczy Legnicki**

Ekscelencjo, Księżę Biskupie,

W imieniu swoim i Sejmiku Województwa Dolnośląskiego pragnę wyrazić wdzięczność Ojcu Świętemu Franciszkowi za wyniesienie Księdza do godności biskupiej i pogratulować Ekscelencji przyjęcia dzisiejszych święceń oraz objęcia posługi biskupa pomocniczego diecezji legnickiej. Nowy biskup przybywa do nas na Dolny Śląsk, do Legnicy, aby głosić z mocą Słowo Boże i umacniać nasz Kościół lokalny. Przybywasz, aby ukazywać życiem i słowem moc Ewangelii jak jeden z tych, którzy towarzyszyli Chrystusowi i byli świadkami Jego zmartwychwstania.

W tej szczególnej chwili, w dniu, w którym X. Piotr Wawrzynek otrzyma sakrę biskupią, chcemy całym sercem, każdy na swój sposób, prosić o błogosławieństwo i potrzebne laski dla nowego Biskupa Pomocniczego Diecezji Legnickiej. Przyjmij Ekscelencjo naszą radość i dumę z tego, że od urodzenia jest Ekscelencja członkiem wspólnoty samorządowej i mieszkańcem Dolnego Śląska; że znasz i kochasz Ziemię, dla której pracujemy.

Nasza misja, władz samorządowych, rozumiana jako służba dobru wspólnego wszystkich mieszkańców Dolnego Śląska, łączy się w wielu wymiarach z Twoją misją i służbą w duchu nauczania społecznego Kościoła Katolickiego.

W tym wyjątkowym dniu, w imieniu Radnych Województwa Dolnośląskiego i swoim życząc dobrego zdrowia i mocy do pełnienia przez długie lata pasterskiej posługi Biskupiej. Niech Św. Jadwiga Patronka Dolnego Śląska, jego Honorowa Obywatelka, otacza Cię opieką i wstawia się za Tobą.

Plurimos Annos!

Szczęść Boże na nowej drodze!

Legnica, 15 kwietnia AD 2023

*Jego Ekscelencja
Ksiądz Biskup*

*Piotr Wawrzynek
Biskup Pomocniczy Diecezji Legnickiej*

Wasza Ekscelencjo!

W imieniu własnym, moich współpracowników, a także mieszkańców Legnicy proszę o przyjęcie serdecznych gratulacji w związku z otrzymaniem Sakry Biskupiej oraz powierzeniem Waszej Ekscelencji, przez Ojca Świętego Franciszka, misji Biskupa Pomocniczego Diecezji Legnickiej.

Pragnę wyrazić naszą wspólną radość z powodu obdarzenia tą godnością Duszpasterza związanego z Dolnym Śląskiem i Wrocławiem. Pewien jestem, iż Święta Jadwiga Śląska, bliska Waszej Ekscelencji Patronka, będzie nadal umacniać Księdza Biskupa w pracy na rzecz osób potrzebujących pomocy, zwłaszcza tych dotkniętych chorobą, cierpieniem czy konsekwencjami wojny w Ukrainie.

W przekonaniu, iż istniejąca od wielu lat atmosfera zrozumienia i dobrej współpracy pomiędzy Legnicką Kurią Biskupią i samorządowymi władzami miasta trwać będzie nadal, również za sprawą działań Waszej Ekscelencji, ku pożytkowi całej społeczności, składam najlepsze życzenia twórczej aktywności w pracy duszpasterskiej oraz organizatorskiej, a także spełnienia wszelkich planów i zamierzeń związanych z posługą biskupią.

*Tadeusz Krzakowski
Prezydent Legnicy*

Legnica, 15 kwietnia 2023 roku

PAPIESKI WYDZIAŁ TEOLOGICZNY

w e W r o c ł a w i u

Wrocław, 06 marca 2023 r.

L. dz. 24/R/2023

Jego Ekscelencja
Bp Piotr Wawrzynek
Biskup Pomocniczy Diecezji Legnickiej

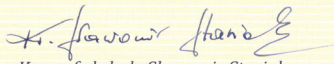
Ekscelencjo,
Drogi Biskupie Piotrze!

„Pójdiesz, do kogokolwiek cię poślę i będziesz mówił, cokolwiek tobie polecę (...) jestem z tobą, by cię chronić” (Jr 1, 7-8) – tymi słowami, które Pan skierował do proroka Jeremiasza, pragnę rozpocząć słowa gratulacji z okazji mianowania Księdza, biskupem pomocniczym Diecezji Legnickiej przez Ojca świętego Franciszka.

Akademicka wspólnota Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, którą jako jej Rektor mam zaszczyt reprezentować oraz ja osobiście jako prezbiter Diecezji Legnickiej, przyjęliśmy z wielką radością tę wiadomość. Cieszy nas fakt, że nowy biskup pomocniczy Diecezji Legnickiej, jest absolwent naszej *Alma Mater* i jest jednym z nas.

Modlimy się w Twojej Księżce Biskupie intencji, aby Pan prowadził Cię i chronił tak, jak prowadził i chronił proroka Jeremiasza w trudnym i wyjątkowym czasie. Niech Pan Jezus Ci błogosławi na nowej drodze życia!

Z wyrazami szacunku, modlitwą i chrześcijańskim pozdrowieniem

Ks. prof. dr hab. Stawomir Stasiak

Rektor
Papieskiego Wydziału Teologicznego
we Wrocławiu

ul. Katedryna 9
50-328 Wrocław
tel.: 71 322 99 70
fax: 71 327 12 01
e-mail: pwt@pwt.wroc.pl

www.pwt.wroc.pl

REKTOR
KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO JANA PAWŁA II

Znak: RKR-0702-8/23

Lublin, dnia 6 marca 2023 r.

Ekscelencjo,
Najdostojniejszy Księżę Biskupie!

W ostatnich dniach dotarła do nas wiadomość o tym, że Ojciec Święty Franciszek mianował Czcigodnego Księdza biskupem pomocniczym diecezji legnickiej. Z okazji tej zaszczytnej nominacji proszę o przyjęcie wyrazów uszanowania i szczerych gratulacji. Składam je w imieniu własnym oraz społeczności akademickiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Do serdecznych powinszowań pragnę dołączyć także najlepsze życzenia, by Najwyższy Pasterz darzył Ekscelencję zdrowiem, pozwolił owocnie wypełniać powierzoną misję we wspólnocie Kościoła Chrystusowego oraz z gorliwością i troską wychodzić do wszystkich poszukujących *Jedynej Drogi, Prawdy i Życia*. Niech w codziennym biskupim posługiwaniu nieustannie towarzyszy Ekscelencji światło i moc Ducha Świętego oraz troskliwa opieka Maryi - *Służebnicy Odkupienia*.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Rektor

ks. prof. dr hab. Mirosław Kalinowski

Jego Ekscelencja
Biskup Nominat Piotr Wawrzynek
Diecezja Legnicka
ul. Jana Pawła II nr 1
59-220 Legnica 7

I. AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ

1.

ORĘDZIE OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA NA 109. ŚWIATOWY DZIEŃ MIGRANTA I UCHODŹCY 24 WRZEŚNIA 2023 R.

WOLNI, ABY WYBRAĆ: MIGROWAĆ, CZY POZOSTAĆ

Drodzy bracia i siostry!

Dzisiejsze przepływy migracyjne są wyrazem złożonego i wieloaspektowego zjawiska, którego zrozumienie wymaga dokładnej analizy wszystkich aspektów charakteryzujących różne etapy doświadczenia migracyjnego, od wyjazdu po przyjazd, w tym ewentualny powrót. Pragnąc wnieść swój wkład w ten wysiłek odczytywania rzeczywistości, postanowiłem poświęcić Orędzie z okazji 109. Światowego Dnia Migranta i Uchodźcy tematowi wolności, która zawsze powinna nazywać wybór opuszczenia własnej ziemi.

„Wolni, by wyjechać, wolni, by pozostać” – taki tytuł nosiła inicjatywa solidarnościowa promowana kilka lat temu przez Konferencję Episkopatu Włoch, jako konkretna odpowiedź na wyzwania współczesnej migracji. A z mojego stałego wsłuchiwania się w głos Kościołów partykularnych wynika, że zapewnienie takiej wolności jest rozpoznałą i wspólną troską duszpasterską.

„Anioł Pański ukazał się Józefowi we śnie i rzekł: «Wstań, weź Dziecię i Jego Matkę i uchodź do Egiptu; pozostań tam, aż ci powiem; bo Herod będzie szukał Dziecięcia, aby Je zgładzić»” (Mt 2,13). Ucieczka Świętej Rodziny do Egiptu nie była wynikiem wolnego wyboru, podobnie jak nie było nim również wiele migracji, które naznaczyły historię ludu Izraela. Migracja powinna być zawsze dobrowolną decyzją,

ale w rzeczywistości w bardzo wielu przypadkach, również dzisiaj, tak nie jest. Konflikty, klęski żywiołowe czy też po prostu niemożność godnego i dostatniego życia we własnej ojczyźnie zmuszają miliony osób do wyjazdu. Już w 2003 r. św. Jan Paweł II podkreślał, że „tworzyć konkretne warunki sprzyjające pokojowi znaczy – w odniesieniu do migrantów i uchodźców – poważnie zadbać o zabezpieczenie przede wszystkim prawa do nieemigrowania, to znaczy do godnego życia w pokoju we własnej ojczyźnie” (*Orędzie na 90. Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy*, 3).

„Zabrali też swe trzody i swój dobytek, który nabyli w Kanaanie. Tak przybył Jakub do Egiptu wraz z całym potomstwem” (Rdz 46,6). To właśnie z powodu dotkliwego głodu Jakub i cała jego rodzina zostali zmuszeni do schronienia się w Egipcie, gdzie syn Jakuba, Józef, zapewnił im przetrwanie. Prześladowania, wojny, zjawiska atmosferyczne i nędza należą do najbardziej widocznych przyczyn współczesnych przymusowych migracji. Migranci uciekają z powodu biedy, ze strachu, z rozpacz. Aby wyeliminować te przyczyny i tym samym położyć kres przymusowej migracji, potrzebujemy wspólnego zaangażowania wszystkich, każdego zgodnie z jego zakresem obowiązków. Zaangażowania, które zaczyna się od zadania sobie pytania, co możemy uczynić, ale także czego należy zaprzestać. Musimy dążyć do powstrzymania wyścigu zbrojeń, kolonializmu gospodarczego, rabowania cudzych zasobów, dewastowania naszego wspólnego domu.

„Wszyscy, co uwierzyli, przebywali razem i wszystko mieli wspólne. Sprzedawali majątki i dobra i rozdzielali je każdemu według potrzeby” (Dz 2,44-45). Ideał pierwszej wspólnoty chrześcijańskiej wydaje się bardzo daleki od dzisiejszej rzeczywistości! Aby migracja stała się prawdziwie wolnym wyborem, musimy dążyć do zapewnienia każdemu sprawiedliwego udziału w dobru wspólnym, poszanowania praw podstawowych i dostępu do integralnego rozwoju człowieka. Tylko w ten sposób będzie można dać każdemu szansę na godne życie i na spełnienie osobiste oraz w życiu rodzinnym. To jasne, że główne zadanie spoczywa na krajach pochodzenia migrantów i na tych, którzy nimi rządzą. Są oni wezwani do prowadzenia dobrej polityki, przejrzystej, uczciwej, dalekowzrocznej i służącej wszystkim, a zwłaszcza najsłabszym. Rządzącym należy jednak stworzyć ku temu odpowiednie

warunki, bez ograbiania ich z własnych zasobów naturalnych i ludzkich oraz bez ingerencji sił zewnętrznych, skoncentrowanych na faworyzowaniu interesów nielicznych. Tam zaś, gdzie warunki pozwalają na wybór: migrować czy pozostać, trzeba też zagwarantować, że decyzja ta będzie świadoma i przemyślana. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w której wielu mężczyzn oraz wiele kobiet i dzieci pada ofiarą niebezpiecznych złudzeń lub pozbawionych skrupułów handlarzy.

„W tym roku jubileuszowym każdy powróci do swej własności” (Kpł 25,13). Obchody jubileuszu dla narodu izraelskiego stanowiły akt zbiorowej sprawiedliwości: każdy mógł „powrócić do pierwotnej sytuacji – dzięki przekreśleniu wszelkiego długu, zwróceniu ziemi i daniu możliwości cieszenia się na nowo wolnością właściwą członkom Ludu Bożego” (*Katecheza*, 10 lutego 2016 r.). Zbliżając się do Jubileuszu 2025 r., dobrze przypomnieć sobie ten aspekt obchodów jubileuszowych. Potrzebny jest wspólny wysiłek poszczególnych państw i wspólnoty międzynarodowej, aby zapewnić każdemu prawo do nieemigrowania, czyli możliwość życia w pokoju i godności na własnej ziemi. Jest to prawo, które nie zostało jeszcze skodyfikowane, ale które ma fundamentalne znaczenie. Jego zagwarantowanie należy rozumieć jako współodpowiedzialność wszystkich państw wobec dobra wspólnego, które wykracza poza granice państwowe. Trzeba bowiem pamiętać, że ponieważ zasoby świata nie są nieograniczone, to rozwój krajów biedniejszych gospodarczo zależy od zdolności do dzielenia się, jaką można wypracować między wszystkimi państwami. Dopóki prawo to nie zostanie zagwarantowane – a droga ku temu jest daleka – jeszcze wielu będzie musiało wyjechać w poszukiwaniu lepszego życia.

„Bo byłem głodny, a daliście Mi jeść; byłem spragniony, a daliście Mi pić; byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie; byłem nagi, a przyodzialiście Mnie; byłem chory, a odwiedziliście Mnie; byłem w więzieniu, a przyszliście do Mnie” (Mt 25,35-36). Te słowa brzmią jak nieustanna przestroga, by w migrancie rozpoznawać nie tylko brata lub siostrę w potrzebie, ale samego Chrystusa, pukającego do naszych drzwi. Dlatego też pracując nad tym, aby każda migracja mogła być owocem wolnego wyboru, jesteśmy wezwani do najwyższego szacunku wobec godności każdego migranta. Oznacza to towarzyszenie i kierowanie ruchami migracyjnymi w najlepszy możliwy sposób, budowanie

mostów, a nie murów, poszerzanie kanałów bezpiecznej i regularnej migracji. Gdziekolwiek zdecydujemy się budować naszą przyszłość, w kraju, w którym się urodziliśmy czy gdzie indziej, ważne, by zawsze znalazła się tam wspólnota gotowa przyjąć, chronić, promować i integrować wszystkich, bez różnicowania i bez pomijania kogokolwiek.

Proces synodalny, który podjęliśmy jako Kościół, prowadzi nas do dostrzegania w osobach najbardziej narażonych na niebezpieczeństwo – a jest wśród nich wielu migrantów i uchodźców – szczególnych towarzyszy podróży, których należy miłować i otaczać opieką jako braci i siostry. Tylko podążając razem, możemy dojść daleko i osiągnąć wspólny cel naszej podróży.

Franciszek

Rzym, u św. Jana na Lateranie, 11 maja 2023 r.

MODLITWA

Boże, Ojczy wszechmogący
daj nam łaskę rzetelnego zaangażowania się
na rzecz sprawiedliwości, solidarności i pokoju,
aby wszystkie Twoje dzieci miały zapewnioną
wolność wyboru migracji lub pozostania.

Daj nam odwagę, byśmy demaskowali
wszystkie okrucieństwa naszego świata,
walczyli z wszelką niesprawiedliwością,
która niszczy piękno Twoich stworzeń
i harmonię naszego wspólnego domu.

Wspieraj nas mocą Twego Ducha,
abyśmy mogli okazać Twoją czułość
każdemu migrantowi, którego stawiasz na naszej drodze
i szerzyli w sercach i w każdym środowisku
kulturę spotkania i troski.

Źródło: <<https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/migration/documents/20230511-world-migrants-day-2023.html>>.

2.
ORĘDZIE OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA
NA 7. ŚWIATOWY DZIEŃ UBOGICH
19 LISTOPADA 2023 R.

NIE ODWRACAJ TWARZY OD ŻADNEGO BIEDAKA (TB 4,7)

1. Światowy Dzień Ubogich, będący owocnym znakiem miłosierdzia Ojca, już po raz siódmy wspiera drogę naszych wspólnot. Jest to spotkanie, które Kościół stopniowo zakorzenia w swojej pracy duszpasterskiej, aby coraz bardziej odkrywać centralną treść Ewangelii. Każdego dnia jesteśmy zaangażowani w przyjmowanie ubogich, ale to nie wystarczy. Rzeka ubóstwa płynie przez nasze miasta i staje się coraz większa, aż występuje z brzegów. Ta rzeka wydaje się nas przytłaczać tak bardzo, że wołanie naszych braci i sióstr, którzy proszą o pomoc, wsparcie i solidarność, staje się coraz głośniejsze. Dlatego w niedzielę poprzedzającą uroczystość Jezusa Chrystusa, Króla Wszechświata, gromadzimy się wokół Jego Stołu, aby ponownie otrzymać od Niego dar i misję życia w ubóstwie i służenia ubogim.

Nie odwracaj twarzy od żadnego biedaka (Tb 4,7). Słowo to pomaga nam zrozumieć istotę naszego świadectwa. Zastanowienie się nad Księgą Tobiasza, mało znanym tekstem Starego Testamentu, przekonującym i bogatym w mądrość, pozwoli nam lepiej wnikać w treść, którą chce przekazać autor natchniony. Przed nami rozgrywa się scena z życia rodzinnego: ojciec, Tobiasz, wita swojego syna, Tobiasza, który ma wyruszyć w długą podróż. Stary Tobiasz obawia się, że już nigdy nie zobaczy swojego syna i dlatego zostawia mu swój „testament duchowy”. Był zesłańcem w Niniwie i jest teraz niewidomy, a więc podwójnie biedny, ale zawsze miał jedną pewność, wyrażoną przez imię, które nosi: „Pan był moim dobrem”. Człowiek ten, który zawsze ufał Panu, jak dobry ojciec chce pozostawić swojemu synowi nie tyle jakieś dobra materialne, ile świadectwo drogi, którą należy podążać w życiu, więc mówi do niego: „Pamiętaj, dziecko, na Pana przez wszystkie dni twoje! Nie pragnij grzeszyć ani przestępować Jego przykazań! Przez wszystkie dni twojego życia spełniaj uczynki miłosierne i nie chodź drogami nieprawości” (4,5).

2. Jak można od razu zauważyć, pamięć, o którą stary Tobiasz prosi swojego syna, nie ogranicza się jedynie do aktu pamięci czy modlitwy skierowanej do Boga. Odnosi się do konkretnych czynów, polegających na czynieniu dobrych czynów i życiu sprawiedliwym. Napomnienie to staje się jeszcze bardziej konkretne: „A wszystkim, którzy postępują sprawiedliwie, dawaj jałmużnę z majątności swojej i niech oko twoje nie będzie skąpe w czynieniu jałmużny!” (4,7).

Spore zdziwienie wzbudzają słowa tego mądrego starca. Nie zapominajmy bowiem, że Tobiasz stracił wzrok właśnie wypełniwszy akt miłosierdzia. Jak sam wspomina, jego życie od najmłodszych lat było poświęcone dziełom miłosierdzia: „Dawałem wiele jałmużny moim braciom i moim rodakom, uprowadzonym razem ze mną do kraju Asyrii, do Niniwy. [...] Dawałem mój chleb głodnym i ubranie nagim. A jeśli widziałem zwłoki któregoś z moich rodaków wyrzucone poza mury Niniwy, grzebałem je” (1,3.17).

Ze względu na jego świadectwo miłosierdzia, król pozbawił go całego majątku, czyniąc go całkowicie biednym. Jednak Pan nadal potrzebował go. Powróciwszy na stanowisko zarządcy, nie lękał się kontynuować swojego sposobu życia. Posłuchajmy jego opowieści, która przemawia również do nas dzisiaj: „Na naszą Pięćdziesiątnicę, to jest na Święto Tygodni, przygotowano mi wspaniałą ucztę, a ja zająłem miejsce przy stole. Zastawiono mi stół i przyniesiono liczne potrawy. Wtedy powiedziałem do mojego syna Tobiasza: «Dziecko, idź, a gdy znajdziesz kogo biednego z braci moich uprowadzonych do Niniwy, który zachowuje wierność całym sercem, przyprowadź go tu, aby jadł razem ze mną. Ja czekam, dziecko, na twój powrót»” (2,1-2). Jakże byłoby to znamienne, gdyby w Dniu Ubogich ta troska Tobiasza była również naszą troską! Gdybyśmy zaprosili na wspólny niedzielny obiad, po dzieleniu Stołu eucharystycznego. Celebrowana Eucharystia stałaby się naprawdę kryterium komunii. Z drugiej strony, jeśli wokół ołtarza Pańskiego jesteśmy świadomi, że wszyscy jesteśmy braćmi i siostrami, o ileż bardziej widoczne stałoby się to braterstwo poprzez dzielenie się świętecznym posiłkiem z tymi, którym brakuje niezbędnych środków do życia!

Tobiasz uczynił tak, jak kazał mu ojciec, ale wrócił z wiadomością, że pewien biedak został zabity i porzucony na środku rynku. Bez

wahania stary Tobiasz wstał od stołu i poszedł pochować mężczyznę. Wracając do domu zmęczony, zasnął na dziedzińcu; ptasie łajno spadło mu na oczy i oślepl (por. 2,1-10). Ironia losu: czynisz uczynki miłosierdzia, a spotyka cię nieszczęście! Możemy tak myśleć, ale wiara uczy nas sięgać głębiej. Ślepotą Tobiasza stanie się jego siłą, aby jeszcze lepiej rozpoznać wiele form ubóstwa, którymi był otoczony. We właściwym czasie Pan przywróci staremu ojcu wzrok i radość z ponownego ujrzania syna Tobiasza. Kiedy nadszedł ten dzień, Tobiasz „rzucił mu się na szyję, zaczął płakać i zawołał: «Ujrzałem cię, dziecko, światło moich oczu». I rzekł: «Niech będzie błogosławiony Bóg! Niech będzie błogosławione wielkie imię Jego! Niech będą błogosławieni wszyscy Jego święci aniołowie! Niech będzie obecne nad nami wielkie imię Jego! I niech będą błogosławieni wszyscy aniołowie Jego po wszystkie wieki! Ponieważ doświadczył mnie, a oto teraz widzę Tobiasza, mego syna»” (11,13-14).

3. Możemy postawić sobie pytanie: skąd Tobiasz czerpie odwagę i wewnętrzną siłę, które pozwalają mu służyć Bogu pośród pogańskiego ludu i miłować bliźniego do tego stopnia, że ryzykuje własnym życiem? Mamy do czynienia z niezwykłym przykładem: Tobiasz jest wiernym małżonkiem i troskliwym ojcem. Został zesłany daleko od swojej ojczyzny i cierpi niesprawiedliwie. Jest prześladowany przez króla i swoich sąsiadów... Pomimo że ma takie dobre serce, zostaje poddany próbie. Jak często uczy nas Pismo Święte, Bóg nie szczędzi prób tym, którzy czynią dobro. Dlaczego? Nie czyni tego, by nas upokorzyć, lecz aby umocnić naszą wiarę w Niego.

Tobiasz w czasie próby odkrywa swoje ubóstwo, co czyni go zdolnym do zauważania ubogich. Jest wierny Prawu Bożemu i przestrzega przykazań, ale to mu nie wystarcza. Może okazać czynną troskę o ubogich, ponieważ na własnej skórze doświadczył ubóstwa. Dlatego słowa, które kieruje do swojego syna Tobiasza są jego prawdziwym spadkiem: „Nie odwracaj twarzy od żadnego biedaka” (4,7). Krótko mówiąc, kiedy stajemy przed ubogim, nie możemy odwracać wzroku, ponieważ uniemożliwilibyśmy sobie samym spotkanie z obliczem Pana Jezusa. Zwróćmy uwagę na wyrażenie: „od żadnego biedaka”. Każdy jest naszym bliźnim. Bez względu na kolor skóry, status społeczny, pochodzenie... Jeśli jestem ubogi, potrafię rozpoznać, kto naprawdę jest

bratem, który mnie potrzebuje. Jesteśmy wezwani do wychodzenia naprzeciw każdemu ubogiemu i każdemu rodzajowi ubóstwa, otrząsając się z obojętności i sloganów, którymi osłaniamy iluzoryczny dobrobyt.

4. Przeżywamy moment dziejowy, który nie sprzyja zwracaniu uwagi na najuboższych. Wołanie o dostatek staje się coraz głośniejsze, podczas gdy głosy osób żyjących w ubóstwie są uciszane. Istnieje skłonność do pomijania wszystkiego, co nie pasuje do modeli życia przeznaczonych szczególnie dla młodszych pokoleń, które są najbardziej wrażliwe w obliczu mających miejsce przemian kulturowych. To, co nieprzyjemne i powodujące cierpienie, jest odsuwane na bok, podczas gdy cechy fizyczne są wywyższane, jakby były głównym celem do osiągnięcia. Rzeczywistość wirtualna zastępuje prawdziwe życie i coraz łatwiej pomylić te dwa światy. Ubodzy stają się obrazami, które mogą poruszyć na kilka chwil, ale kiedy ich napotykamy konkretnie na ulicy, to wówczas następują irytacja i marginalizacja. Pośpiech, codzienny towarzysz życia, uniemożliwia zatrzymanie się, pomoc i troskę o drugiego człowieka. Przypowieść o dobrym Samarytanie (por. Łk 10,25-37) nie jest opowieścią o przeszłości, ale pytaniem o teraźniejszość każdego z nas. Łatwo przekazywać zadania innym; ofiarowanie pieniędzy, aby inni prowadzili działalność charytatywną jest wielkodusznym gestem; osobiste zaangażowanie jest powołaniem każdego chrześcijanina.

5. Dziękujmy Panu, że jest tak wielu mężczyzn i kobiet żyjących poświęceniem dla ubogich i wykluczonych, dzieląc się z nimi; osób w każdym wieku i różnego statusu społecznego, którzy oddają się gościnności i angażują u boku tych, którzy są w sytuacjach marginalizacji i cierpienia. Nie są to nadludzie, ale „sąsiedzi”, których spotykamy każdego dnia i którzy w milczeniu stają się ubogimi wraz z ubogimi. Nie tylko coś dają: słuchają, prowadzą dialog, starają się zrozumieć sytuację i jej przyczyny, aby udzielić odpowiednich rad i właściwych odniesień. Zwracają uwagę na potrzeby materialne, ale także duchowe, na integralną promocję osoby. Królestwo Boże staje się obecne i widoczne w tej wielkodusznej i bezinteresownej służbie. Jest naprawdę jak ziarno, które pada na dobrą glebę życia tych ludzi i przynosi owoce (por. Łk 8,4-15). Wdzięczność dla jakże wielu wolontariuszy winna stać się modlitwą, aby ich świadectwo mogło być owocne.

6. W 60. rocznicę encykliki *Pacem in terris* należy pilnie podjąć słowa świętego papieża Jana XXIII, który pisał, że każda istota ludzka ma „prawo do życia, do nienaruszalności ciała, do posiadania środków potrzebnych do zapewnienia sobie odpowiedniego poziomu życia, do których należy zaliczyć przede wszystkim żywność, odzież, mieszkanie, wypoczynek, opiekę zdrowotną oraz niezbędne świadczenia ze strony władz na rzecz jednostek. Z tego wynika, że człowiekowi przysługuje również prawo zabezpieczenia społecznego w wypadku choroby, niezdolności do pracy, owdowienia, starości, bezrobocia oraz niezawinionego pozbawienia środków niezbędnych do życia” (*Pacem in terris*, 11, w: *Dokumenty nauki społecznej Kościoła*, cz. 1, red. nauk. ks. Marian Radwan, Rzym – Lublin 1987 s. 273).

Jakże przed nami jeszcze wiele pracy, aby te słowa stały się rzeczywistością, także poprzez poważne i skuteczne wysiłki polityczne i legislacyjne! Pomimo ograniczeń, a niekiedy niezgodności polityki w dostrzeganiu i służeniu dobru wspólnemu, oby rozwijała się solidarność i pomocniczość tak wielu obywateli, którzy wierzą w wartość dobrowolnego zaangażowania i poświęcenia na rzecz ubogich. Z pewnością jest to kwestia pobudzania i wywierania presji na instytucje publiczne, aby dobrze wypełniały swoje obowiązki. Ale nie ma sensu pozostawać biernym, czekając na wszystko „z góry”: ten, który żyje w warunkach ubóstwa, również musi być zaangażowany i wspierany na drodze przemiany i odpowiedzialności.

7. Musimy niestety po raz kolejny zwrócić uwagę na nowe formy ubóstwa, które dołączają do tych opisanych już powyżej. Myślę w szczególności o ludziach żyjących w strefach wojennych, zwłaszcza o dzieciach pozbawionych spokojnej teraźniejszości i godnej przyszłości. Nikt nigdy nie może przyzwyczać się do tej sytuacji. Nie ustawajmy w wysiłkach, aby pokój umacniał się jako dar Zmartwychwstałego Pana i owoc zaangażowania na rzecz sprawiedliwości i dialogu.

Nie mogę zapomnieć o spekulacjach, które w różnych sektorach prowadzą do dramatycznego wzrostu kosztów, co czyni wiele rodzin jeszcze bardziej biednymi. Płace szybko się wyczerpują, zmuszając do niedostatku, uwłaczającego godności każdej osoby. Jeśli rodzina musi wybierać między pożywieniem a lekarstwami, to głos tych, którzy domagają się prawa do obu tych dóbr, musi zostać wysłuchany w imię godności osoby ludzkiej.

Jak możemy nie zauważyć etycznego nieładu, który cechuje świat pracy? Nieludzkie traktowanie jakże wielu pracowników i pracownic; nieadekwatne wynagrodzenie za wykonaną pracę; plaga niepewności; zbyt wiele ofiar wypadków, często z powodu mentalności, która preferuje doraźny zysk ze szkodą dla bezpieczeństwa... Przychodzą na myśl słowa św. Jana Pawła II: „pierwszą podstawą wartości pracy jest sam człowiek. [...] O ile prawdą jest, że człowiek jest przeznaczony i powołany do pracy, to jednak nade wszystko praca jest «dla człowieka», a nie człowiek «dla pracy»” (*Laborem exercens*, 6).

8. Ta lista, już sama w sobie dramatyczna, daje tylko częściowy obraz sytuacji ubóstwa, które są częścią naszego codziennego życia. Nie mogę pominąć w szczególności formy niedogodności, która z każdym dniem staje się coraz bardziej widoczna i dotyka świata młodzieży. Ileż jest sfrustrowanych istnień, a nawet samobójstw ludzi młodych, oszukanych przez kulturę, która prowadzi ich do poczucia „braku realizacji” i „porażki”. Pomóżmy im zareagować w obliczu tych nikczemnych podżegań, żeby każdy mógł znaleźć drogę, którą powinien podążać, aby zdobyć silną i szczerą tożsamość.

Mówiąc o ubogich, łatwo jest popaść w retorykę. Jest to również podstępna pokusa, aby zatrzymać się na statystykach i liczbach. Ubodzy są ludźmi, mają twarze, historie, serca i dusze. Są braćmi i siostrami ze swoimi zaletami i wadami, jak wszyscy inni, i ważne, aby wejść w osobistą relację z każdym z nich.

Księga Tobiasza uczy nas konkretności naszego działania z ubogimi i dla ubogich. Jest to kwestia sprawiedliwości, która zobowiązuje nas wszystkich do szukania i spotykania się nawzajem, aby wspierać harmonię niezbędną do tego, by wspólnota mogła się określać jako taka. Zainteresowanie się ubogimi nie kończy się więc na pochopnym dawaniu jałmużny. Wymaga przywrócenia właściwych relacji międzyludzkich, które zostały zniszczone przez ubóstwo. W ten sposób „nieodwracanie wzroku od biednych” prowadzi do zyskania pożytku z miłosierdzia, miłości, która nadaje sens i wartość całemu życiu chrześcijańskiemu.

9. Niech nasza troska o ubogich będzie zawsze nacechowana ewangelicznym realizmem. Dzielenie się musi odpowiadać konkretnym potrzebom drugiego, a nie uwolnieniu się od tego, co zbędne. Również

w tym przypadku potrzeba rozeznania, pod przewodnictwem Ducha Świętego, aby rozpoznać prawdziwe potrzeby naszych braci, a nie nasze własne aspiracje. To, czego z pewnością pilnie potrzebują, to nasze człowieczeństwo, nasze serce otwarte na miłość. Nie zapominajmy: „Jesteśmy wezwani do odkrycia w nich Chrystusa, do użyczenia im naszego głosu w ich sprawach, ale także do bycia ich przyjaciółmi, słuchania ich, zrozumienia ich i przyjęcia tajemniczej mądrości, którą Bóg chce nam przekazać przez nich” (*Evangelii gaudium*, 198). Wiara uczy nas, że każdy ubogi jest dzieckiem Boga, i że jest w nim obecny Chrystus: „Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (Mt 25,40).

10. W tym roku przypada 150. rocznica urodzin św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Na jednej ze stron swoich *Dziejów duszy* pisze ona: „Ach! Teraz pojmuję, że doskonała miłość bliźniego polega na tym, by znosić błędy innych, nie dziwić się wcale ich słabościom, budować się nawet najdrobniejszymi aktami cnót, które u nich spostrzegamy. Przede wszystkim jednak zrozumiałem, że miłość bliźniego nie powinna pozostawać zamknięta w głębi serca. «Nikt, powiedział Jezus, nie zapala pochodni, by ją wsadzić pod korzec, ale stawia ją na świeczniku, aby oświecała WSZYSTKICH, którzy są w domu». Zdaje mi się, że ta pochodnia wyobraża miłość bliźniego, która winna oświecać, rozweselać, nie tylko moich najdroższych, ale WSZYSTKICH, którzy są w domu, nie wyłączając nikogo” (*Dzieje duszy*, Kraków 1984 s. 215).

W tym domu, jakim jest świat, każdy ma prawo być oświecony miłosierdziem, nikt nie może być go pozbawiony. Niech nieugiętość miłości św. Tereski inspiruje nasze serca w tym Światowym Dniu, niech pomaga nam „nie odwracać twarzy od biedaka” i zawsze wpatrywać się w ludzkie i Boskie oblicze Pana Jezusa Chrystusa.

Franciszek

Rzym, u św. Jana na Lateranie, 13 czerwca 2023 r.,
we wspomnienie św. Antoniego z Padwy, patrona ubogich.

Źródło: <<https://www.vatican.va/content/francesco/pl/messages/poveri/documents/20230613-messaggio-vii-giornatamondiale-poveri-2023.html>>.

II. AKTA EPISKOPATU POLSKI

3.

STANOWISKO RADY STAŁEJ KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI W KONTEKŚCIE NADCHODZĄCYCH WYBORÓW

1. Od kilku tygodni trwają w Polsce przygotowania do jesiennych wyborów parlamentarnych. Respektując „słuszną autonomię porządku demokratycznego”, chcemy wyrazić nasze przekonanie, że także dziś, niezależnie od głębokich różnic i podziałów, polska polityka może i powinna pozostać roztropną troską o dobro wspólne. W czasach, gdy polityczna rywalizacja postrzegana bywa jako bezwzględna gra o władzę, za nauczaniem społecznym Kościoła chcemy przypomnieć, że w swej najgłębszej istocie polityka jest powołaniem do miłości bliźniego, która wyraża się w służbie na rzecz prawdy, prawa do życia, praw rodziny, ludzkiej godności, wolności, sprawiedliwości i solidarności.

2. Spośród wielu wyzwań, o jakich słusznie debatują dziś politycy, ich szczególnej uwadze polecić chcemy los bezbronnych, chorych i najsłabszych, budowanie szerokiej narodowej koalicji na rzecz życia, rodziny i przyszłych pokoleń, uwzględnianie słusznych społecznych i zawodowych aspiracji kobiet, ożywianie nadziei młodych, pobudzanie postaw społecznej odpowiedzialności i przedsiębiorczości, troskę o instytucje publiczne oraz bezpieczeństwo państwa.

3. Przywołując nauczanie św. Jana Pawła II – którego pamięci słusznie broniło i broni tak wielu z nas – pragniemy też zachęcić wszystkich uczestników wyborczej rywalizacji o władzę do ciągłego pielęgnowania szlachetnego ducha politycznej służby. Jak bowiem nauczał papież Polak: „Sprawowanie władzy politycznej winno mieć za podstawę ducha służby, gdyż tylko on, w połączeniu z konieczną kompetencją

i skutecznością działania decyduje o tym, czy poczynania polityków są «jawne» i «czyste», zgodnie z tym, czego – zresztą słusznie – ludzie od nich wymagają. Pobudza to do otwartej walki i zdecydowanego przewycięzania takich pokus, jak nieuczciwość, kłamstwo, wykorzystywanie dóbr publicznych do wzbogacenia niewielkiej grupy osób lub w celu zdobywania popleczników, stosowanie dwuznacznych lub niedozwolonych środków dla zdobycia, utrzymania bądź powiększenia władzy za wszelką cenę” (*Christifideles laici*, 42).

4. Podkreślając ów szlachetny wymiar politycznej służby, chcemy też – raz jeszcze – zaapelować do polityków wszystkich stronnictw o to, by tocząc swą wyborczą rywalizację, w imię odpowiedzialności za los naszej Ojczyzny unikali pokusy demagogii i populizmu, bezwzględnego dyskredytowania oponentów czy nasycania zbędnymi emocjami i tak głębokich już podziałów. Wszyscy pamiętać bowiem musimy, że celem wyborczej rywalizacji jest wybór cieszącej się możliwie szerokim poparciem władzy, która z energią służyć będzie mogła wszystkim Polakom, a nie pokonanie, czy tym bardziej zniszczenie, politycznych rywali.

5. Odpowiedzialność za kształt spraw publicznych i związane z nim społeczne postawy niosą dziś na swych barkach także media. Z wdzięcznością zatem przyjmujemy wysiłek tych dziennikarzy, którzy z wnikliwością odsłaniają pełny i złożony obraz życia publicznego, służąc w ten sposób dobru wspólnemu, a nie poszczególnym stronom politycznych czy ideowych sporów. Chcemy też zachęcić wszystkie media i dziennikarzy do takiego właśnie odważnego wychodzenia poza pokusę budowania uproszczonego, jednostronnego, zideologizowanego, a czasem zgoła upartyjnionego obrazu życia społecznego. Sprawą szczególnie zaś pilną jest odrzucenie wszelkich form medialnej stygmatyzacji, która siejąc w ludzkich sercach lęk i wrogość, prowadzić może do prawdziwych tragedii i nieszczęść.

Dlatego apelujemy dziś zwłaszcza do tych, którzy odpowiadają za kształt polskich mediów, by pracujący w nich dziennikarze mieli warunki do rzetelnego informowania społeczeństwa i budowania kultury dialogu. Dotyczy to w pierwszym rzędzie mediów publicznych, które powinny być w tym zakresie dla innych wzorem, ale także mediów

prywatnych, również obdarzonych społecznym zaufaniem i wynikającą z niego odpowiedzialnością.

6. Posługa uczciwego dialogu w głęboko podzielonym społeczeństwie jest też dziś pilnym zadaniem wszystkich, którzy ze względu na wykonywany zawód czy społeczne funkcje cieszą się publicznym autorytetem i zaufaniem. Ludzie kultury, naukowcy, nauczyciele, duchowni, sportowcy, samorządowcy – wszyscy codziennie świadczą możemy, że prezentowanie swego punktu widzenia nie wyklucza szacunku i życzliwości wobec innych.

7. W tym też kontekście zachęcając wszystkich duchownych do odważnego podejmowania kwestii społecznych czy etycznych, przypomina my jednocześnie, że jako świadkowie Ewangelii wezwani jesteśmy do posługi jedności w podzielonym społeczeństwie i zachowania dystansu wobec partii politycznych. Jak podkreślał św. Jan Paweł II „partii politycznej nie można nigdy utożsamiać z prawdą Ewangelii [...]”. Prezbiter powinien więc pamiętać o tej względności również wtedy, gdy obywatele wyznający wiarę chrześcijańską tworzą w sposób godny pochwały partie inspirowane w sposób otwarty Ewangelią; powinien starać się o to, by światło Chrystusa oświeciło także inne partie i grupy społeczne (por. Jan Paweł II, *Prezbiter wobec społeczności świeckich. Audycja generalna 28.07.1993*).

8. Wyrażamy naszą wdzięczność i satysfakcję, że w różnych wymiarach życia politycznego oraz publicznego, po różnych jego stronach nie brakuje osób mężnie przyznających się dziś do swej wiary. Dziękując za tę odwagę, jednocześnie zachęcamy, by – podobnie jak w innych obszarach naszego życia – świadectwo to wyrażało się nie tylko w deklaracjach, ale także w przywołanym wyżej duchu służby i stylu uprawiania polityki opartym o szacunek dla rywali oraz cnotę roztropności, męstwa, umiaru i sprawiedliwości.

9. Zwracamy się też do wszystkich uczestników kampanii wyborczej o powstrzymanie się od instrumentalizowania Kościoła, które przybierać może zarówno formę nieuprawnionego wykorzystywania go w partykularnych rozgrywkach poszczególnych partii, jak i kształt niesprawiedliwego, obliczonego wyłącznie na antyklerykalną emocję piętnowania. Nie raz już publicznie podkreślaliśmy, że Kościół nie jest

po stronie prawicy, lewicy ani po stronie centrum, ponieważ Kościół ma swoją własną stronę; Kościół winien stać po stronie Ewangelii.

10. Wyrażamy nasze najgłębsze przekonanie, że głoszona codziennie w tysiącach polskich parafii Ewangelia ma ciągle moc przemiany polskich sumień i „oblicza tej ziemi”, pozostając tym samym owym moralnym i duchowym fundamentem, bez którego demokracja ostać się nie może. Zachęcamy do udziału w wyborach w duchu odpowiedzialności za naszą Ojczyznę.

*Rada Stała
Konferencji Episkopatu Polski*

Jasna Góra, 2 maja 2023 r.

4.

LIST PASTERSKI EPISKOPATU POLSKI Z OKAZJI XIII TYGODNIA WYCHOWANIA

WSPÓLNOTA SŁUCHAJĄCA I EWANGELIZUJĄCA

Drodzy Bracia i Siostry!

W dzisiejszej Ewangelii Jezus zwraca uwagę Piotrowi, że „[...] nie myśli po Bożemu, lecz po ludzku” (Mt 16,23), zaś św. Paweł w odczytanym fragmencie Listu do Rzymian kieruje do nas wezwanie: „[...] przemieniajcie się przez odnawianie umysłu, abyście umieli rozpoznać, jaka jest wola Boża: co jest dobre, co Bogu przyjemne i co doskonałe” (Rz 12,2). W obu tych tekstach obecny jest apel, abyśmy w naszym myśleniu i podejmowanych decyzjach rozeznawali wolę Boga wobec nas żyjących w określonym momencie dziejów świata i Kościoła. W takiej optyce chcemy odczytywać rozpoczynający się za tydzień 10 września 2023 r. XIII Tydzień Wychowania. Jest to czas „odnawiania naszego umysłu” w refleksji nad dziełem wychowania.

Hasło tegorocznego Tygodnia Wychowania: „Wspólnota słuchająca i ewangelizująca” nawiązuje do zwołanego przez papieża Franciszka Synodu o synodalności, którego myśl przewodnia brzmi: „Ku Kościołowi

synodalnemu: komunია, uczestnictwo i misja”. Celem Synodu jest właśnie rozeznawanie tego, co mówi do nas i do Kościoła Bóg, który jest obecny i działa w świecie (*Vademecum Synodu o synodalności*, 2.3). Z pewnością część z Was uczestniczyła w spotkaniach synodalnych organizowanych w Waszych diecezjach. Już za miesiąc, w dniach od 4 do 29 października 2023 r., w Watykanie odbędą się obrady Synodu, który wkracza w fazę powszechną. Mają w nim swój udział ci wszyscy, którzy poprzez swoją modlitwę, wsłuchiwanie się w głos Ducha Świętego i osobiste wypowiedzi byli zaangażowani w spotkania synodalne na wcześniejszych etapach.

1. Uczmy się budować wspólnotę

Obecne w świecie podziały i brak jedności nie są bolączką charakteryzującą jedynie nasze czasy. Były one już widoczne w Kościele czasów apostołskich. Św. Paweł wyrzucał Koryntianom: „Jeżeli bowiem jest między wami zawiść i niezgoda, to czyż nie jesteście cieleśni i nie postępujecie tylko po ludzku?” (1 Kor 3,3). Dzisiaj wezwanie do zgody i wspólnoty pozostaje nadal aktualne. Ileż mamy okazji, aby ćwiczyć się w budowaniu dojrzałych relacji z bliźnimi w środowisku domu rodzinnego, szkoły czy parafii. Otwieranie serc wychowanków na drugiego człowieka w duchu miłości bliźniego nabiera szczególnego znaczenia w kontekście dramatu deptania ludzkiej godności i niesprawiedliwości w różnych częściach świata, trwających na świecie konfliktów zbrojnych, zwłaszcza wobec wojny na Ukrainie. Niech motywem do realizacji tego zadania będą słowa św. Matki Teresy z Kalkuty: „Pokój i wojna zaczynają się w domu. Jeśli naprawdę pragniemy pokoju na świecie, zacznijmy od wzajemnej miłości w naszych własnych rodzinach”. W ramach przygotowań do Synodu przypomniano, że „podążanie razem” odbywa się na dwa sposoby: „Po pierwsze, podążamy razem, ze sobą nawzajem, jako Lud Boży. Następnie, podążamy razem jako Lud Boży z całą rodziną ludzką” (*Vademecum Synodu o synodalności*, 5.3). W nawiązywaniu dojrzałych relacji z bliźnimi, począwszy od życia w rodzinie, w Ojczyźnie i wreszcie wśród braci i sióstr z innych części świata, konieczna jest zdolność do mądrego i dojrzałego przeżywania różnic, łącząca otwartość na innych z zachowaniem własnej tożsamości. Wynika ona z ewangelicznego przykazania miłości bliźniego.

W sposób heroiczny przykazanie to zrealizowała rodzina Ulmów z Markowej na Podkarpaciu. Już za tydzień, 10 września 2023 r., odbędzie się tam uroczystość beatyfikacji Józefa i Wiktorii Ulmów oraz ich siedmiorga dzieci: Stasia, Basi, Władzia, Frania, Antosia, Marysi i dziecka, które w momencie śmierci było jeszcze w łonie matki. Po raz pierwszy w historii Kościoła do chwały ołtarzy zostanie wyniesiona cała rodzina wraz z nienarodzonym jeszcze dzieckiem. Ponieśli oni w dniu 24 marca 1944 r. śmierć męczeńską, ponieważ w swoim domu dali schronienie ośmiu Żydom, którzy także zostali zamordowani z rąk hitlerowców. W domu rodziny Ulmów do dziś znajduje się egzemplarz książki zawierającej historię biblijną. Można zauważyć, że nosi on wyraźne ślady użytkowania. Znamienne jest to, że ktoś z rodziny podkreślił czerwonym kolorem jeden z tytułów: „Przykazanie Miłości – Miłosierny Samarytanin”, a obok niego dopisał słowo: „TAK”. Widać tu niezwykłą siłę obecną w Ewangelii, uzdalniającą człowieka do realizacji miłości bliźniego aż po ofiarę z własnego życia.

2. Wychowujmy do aktywnego uczestnictwa we wspólnotcie

Drugim po budowaniu wspólnoty zadaniem Synodu jest kształtowanie postawy aktywnego uczestniczenia w jej życiu. Ważna w tym jest umiejętność wsłuchiwania się w głos Ducha Świętego i słuchania siebie nawzajem. Wobec pogłębiających się problemów z odchodzeniem wielu osób z realnego życia i przechodzeniem w wirtualny świat mediów elektronicznych, nie do przecenienia są wszystkie inicjatywy, które zakładają prawdziwe spotkanie i dialog, w którym „każdy ma prawo do bycia wysłuchanym, tak jak każdy ma prawo do wypowiedzi” (*Vademecum Synodu o synodalności*, 2.3).

Okazją do uczenia się takiego dialogu są między innymi szkolne lekcje religii. Treści, jakie zakłada program katechezy i poszczególne metody ich realizacji sprzyjają postulowanemu przez Synod uczeniu się słuchania i mówienia z autentyczną odwagą i szczerością. Jako duszpasterze i katecheci powinniśmy wziąć sobie do serca wezwanie, by wysłuchiwać tych, którzy myślą inaczej niż my, a także pamiętać, że „Bóg często przemawia głosami osób łatwo wykluczanych, odrzucanych lub pomijanych”. Powinniśmy nauczyć się „słuchać tych, których możemy mieć pokusę uważać za nieważnych oraz tych, którzy

zmuszają nas do rozważenia nowych punktów widzenia wiodących do ewentualnej zmiany sposobu myślenia” (*Vademecum Synodu o synodalności*, 2.2).

Dziękujemy wszystkim Rodzicom, którzy wyrażają wolę, aby ich dziecko uczestniczyło w lekcjach religii i korzystają ze wsparcia, jakie szkolna katecheza daje w wypełnianiu spoczywającego na nich jakże ważnego zadania wychowania dzieci w wierze. Naszą wdzięczność kierujemy również w stronę Katechetów. Mamy świadomość, że oni nie tylko wspomagają rodziców, ale coraz częściej widzą potrzebę uzupełniania braków w wychowaniu religijnym dzieci.

Pragniemy skierować serdeczną zachętę do młodzieży kształcej się w szkołach ponadpodstawowych, aby dostrzegła wartość, jaką ma szkolna katecheza dla całego dorosłego życia. Drodzy Uczniowie, weźcie sobie do serca słowa papieża Franciszka: „Nieważne, ile byś żył i doświadczył – nie dotrzesz do głębi młodości, nie poznasz prawdziwej pełni bycia młodym, jeśli nie spotkasz każdego dnia wielkiego Przyjaciela, jeśli nie będziesz przeżywał przyjaźni z Jezusem” (Franciszek, *Adhortacja Christus vivit*, 150). W gronie koleżanek i kolegów z klasy z pomocą katechety pogłębiajcie swą przyjaźń z Jezusem, kontynuując drogę zapoczątkowaną na chrzcie świętym, na której przyjęliście już dary Ducha Świętego w sakramencie bierzmowania.

Do Dyrektorów placówek oświatowych i osób odpowiedzialnych za opracowywanie w szkołach podziałów godzin kierujemy gorącą prośbą, aby traktowali wszystkie przedmioty w sposób sprawiedliwy i nie dopuszczali do sytuacji, w których większość lekcji religii umieszczana jest pod koniec szkolnego dnia, kiedy uczniom towarzyszy już zmęczenie i pokusa, by zrezygnować z udziału w katechezie.

3. *Dawajmy świadectwo Ewangelii*

Budowanie wspólnoty i zaangażowane uczestnictwo rodzą potrzebę dzielenia się tymi doświadczeniami z innymi. Trzecim wymiarem Kościoła synodalnego jest zatem kształtowanie postaw misyjnych. Synod o synodalności ma pomóc Kościołowi w lepszym wypełnianiu jego misji ewangelizacyjnej w świecie. Papież Franciszek w obrazowy sposób przedstawia dwie postawy, jakie można przyjąć wobec wyzwań ze strony współczesnego świata. Pierwszą z nich reprezentuje postać

Odyseusza – „aby nie dać się uwieść śpiewowi syren, które czarowały żeglarzy, powodując, że rozbijali się o skały, przywiązał się do masztu i zatkał uszy towarzyszom podróży”. Druga to postawa Orfeusza, który w zupełnie inny sposób reaguje na wspomniane niebezpieczeństwo: „aby oprzeć się śpiewowi syren, uczynił coś innego: zagrał melodię piękniejszą, która oczarowała syreny” (Franciszek, *Adhortacja Christus vivit*, 223). Nie wystarcza bierny opór wobec zła. Jezus wzywa nas do aktywnego zaangażowania w przemianę świata w duchu Ewangelii. Jednym z owoców ewangelizacji jest pojawienie się nowych misjonarzy-ewangelizatorów. W parafiach, w których zdecydowano się na ewangelizacyjny system przygotowania do bierzmowania, co roku część młodych po przyjęciu tego sakramentu angażuje się w działalność wspólnot i ruchów ewangelizacyjnych i staje się ewangelizatorami. Zachęcamy wszystkich Duszpasterzy, by otworzyli się na taki styl przygotowania do sakramentów świętych – coraz wyraźniej widzimy, że między innymi od tego zależy przyszłość Kościoła, także w naszej Ojczyźnie.

Droży Bracia i Siostry, inicjatywa Tygodnia Wychowania jest obecna w życiu duszpasterskim Kościoła w Polsce już od trzynastu lat. Zachęcamy Rodziców, Nauczycieli, Katechetów, Wychowawców, Duszpasterzy i wszystkich zaangażowanych w dzieło kształtowania serc dzieci i młodzieży, by tegoroczna wrześnieowa refleksja, modlitwa i wszelkie działania skupione wokół problematyki wychowania były odpowiedzią na wyraźny znak czasu, jakim jest trwający w Kościele Synod o synodalności.

Na czas wspólnego rozeznawania, w jaki sposób jako Kościół możemy stawać się coraz bardziej wspólnotą, co robić, byśmy mogli w niej uczestniczyć z większym zaangażowaniem i jakie kroki podjąć, aby ta wspólnota była żywa i rodziła nowych ewangelizatorów, przyjmijcie nasze pasterskie błogosławieństwo.

*Podpisali: Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 395. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski*

Lidzbark Warmiński, 13 czerwca 2023 r.

5.

APEL ZESPOŁU KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
DS. APOSTOLSTWA TRZEŻWOŚCI I OSÓB UZALEŻNIONYCH
NA SIERPIEŃ – MIESIĄC ABSTYNENCJI 2023 R.

Sierpniowe dni w historii naszej Ojczyzny niejednokrotnie zmieniły jej bieg. Walka o wolność, poświęcenie polskich bohaterów, nadzieja na odnowę, jak również wielka radość z odniesionych zwycięstw – składają się na szczególną atmosferę tego miesiąca. Dominuje w niej troska o losy narodu. Troska, którą Polacy przyzwyczaili się składać w dłonie Maryi, swojej Królowej. Te dwie piękne cechy Polaków – miłość Ojczyzny i miłość Matki Bożej, były i są nadal źródłem wielu potrzebnych inicjatyw budujących naszą jedność, pomagających nam trwać w wierze. Dlatego sierpień przeżywamy jako miesiąc dobrowolnej rezygnacji z alkoholu z motywów patriotycznych i religijnych. Zachęca do tego Episkopat Polski od 1984 r.

*Dobrowolna abstynencja szczególną formą praktykowania
trzeźwego stylu życia*

Apel sierpniowy co roku spotyka się z wielkim zainteresowaniem różnych grup społecznych. Ten fakt cieszy, gdyż jest oznaką ważności tej inicjatywy nie tylko dla wiernych Kościoła, ale i dla całego społeczeństwa. Jednocześnie rodzi on konieczność wyjaśnienia niektórych pojęć i odpowiedzi na pojawiające się przy tej okazji pytania. Istotne jest, aby dobrze rozumieć, czym jest trzeźwość w odniesieniu do alkoholu. Przybiera ona w tym wymiarze trzy podstawowe formy.

Po pierwsze, dla części społeczeństwa praktykowanie trzeźwości oznacza stały umiar w używaniu napojów alkoholowych. Umiar jest to sięganie po alkohol bardzo rzadko i w małych (wręcz symbolicznych) ilościach, tak aby w żaden sposób nie zmieniała się świadomość, emocje, decyzyjność. Kolejną formą zachowywania trzeźwości jest obowiązkowa, całkowita rezygnacja z używania alkoholu, np. ze względu na wiek, stan zdrowia, obowiązki. Trzecią formą jest dobrowolna abstynencja. Podejmowana jest ona z różnych motywów, najczęściej jako post, jako wynagrodzenie za grzechy, a także jako świadectwo dla innych, że można cieszyć się życiem, bawić się, wypoczywać,

świętować bez alkoholu. Trzeźwość to warunek życia w wolności, miłości i dobrobycie.

To wyjaśnienie pomaga nam odpowiedzieć na pytanie, dlaczego sierpień jest miesiącem abstynencji, a nie tylko trzeźwości. Otóż zachowanie trzeźwości, jako cnoty moralnej, obowiązuje przez wszystkie miesiące roku, włącznie z sierpniem. Krótko mówiąc – każdy miesiąc roku jest miesiącem trzeźwości. Natomiast abstynencja sierpniowa jest dobrowolną decyzją z motywów religijnych, moralnych i patriotycznych.

Pragniemy podkreślić, że apel o rezygnację z używania alkoholu w sierpniu jest zachętą, a nie nakazem. Zachętą, aby ci, którzy mogą umiarkowanie korzystać z napojów alkoholowych, dobrowolnie z tego zrezygnowali i w ten sposób stali się szczególnymi świadkami Chrystusowej wolności.

*Miesiąc abstynencji a współczesne wyzwania
związane z uzależnieniami*

Współczesna nauka jednoznacznie potwierdza zgubny wpływ nalogów, zwłaszcza alkoholizmu, na kondycję zdrowotną jednostek i całych społeczeństw. Uzależnienie od alkoholu to śmiertelna choroba, powodująca corocznie kilka milionów zgonów na całym świecie. Na skutek nadużywania alkoholu znacząco zwiększa się umieralność osób w młodym i średnim wieku. Musimy też pamiętać, że największej szkód społecznych przynosi pijaństwo.

Natomiast dobroczynny wpływ okresowego czy stałego postu od alkoholu jest znany od dawna. Potwierdza to Kościół, wzywając do jego podejmowania w Adwencie, Wielkim Poście czy w naszej Ojczyźnie także w sierpniu. Nie chodzi tu tylko o zdrowie fizyczne i psychiczne, o które należy dbać, wypełniając piąte przykazanie Dekalogu, ale także o kondycję duchową.

Dobrowolny post od alkoholu podejmowany z motywów religijnych pomaga w rozwoju duchowym i w zjednoczeniu z Chrystusem, który jest jedynym Dawcą prawdziwej wolności. Jest to też piękne świadectwo w społeczeństwie, które ma poważne problemy z praktykowaniem cnoty trzeźwości. To świadectwo jest konieczne, aby skutecznie przeciwdziałać ogromnemu cierpieniu milionów ludzi w naszej

Ojczyźnie. Nietrzeźwość bowiem powoduje nie tylko wymierne straty materialne, ale jest również źródłem poważnych problemów zdrowotnych, psychicznych i duchowych.

Sierpniowe inicjatywy abstynenckie Kościoła w Polsce

Kościół daje największy i najbardziej trwały motyw troski o trzeźwość narodu. Jest nim miłość do Boga i do bliźniego. Dlatego w sierpniu – miesiącu abstynencji, w polskich diecezjach, w różnych ośrodkach i wspólnotach, organizowane są wydarzenia, takie jak: pielgrzymki w intencji trzeźwości narodu, rekolekcje, sympozja, zabawy, spotkania i pikniki bezalkoholowe. Wiele osób składa podczas nich świadectwa nawrócenia, uzdrowienia z nałogu, ale także świadectwa podkreślające, jak piękny i owocny jest dar dobrowolnej abstynencji od alkoholu. Wszystkim zaangażowanym w te działania, uczestnikom i osobom, które propagują abstynencki styl życia, składamy serdeczne podziękowania.

Jako członkowie Kościoła zdajemy sobie sprawę z odpowiedzialności za wypełnianie w codziennym życiu nauczania św. Jana Pawła II i bł. kard. Stefana Wyszyńskiego na temat wolności wewnętrznej człowieka i troski o trzeźwość całego narodu. Sierpień to dobry czas i okazja, aby jeszcze lepiej poznać to nauczanie i nim żyć. To także dobry czas, aby jeszcze bardziej zjednoczyć się wokół ważnej inicjatywy Apostołstwa Trzeźwości w Polsce, jaką jest Narodowy Program Trzeźwości.

Jedność w działaniu na rzecz troski o trzeźwość w naszej Ojczyźnie

Prośbę o dar dobrowolnej abstynencji w sierpniu kierujemy przede wszystkim do wierzących, aby w duchu odpowiedzialności za swoje życie, życie bliskich i wszystkich, których Bóg stawia na ich drodze, podjęli post w intencji trzeźwości narodu.

Prosimy ludzi mediów, aby tworzyli kulturę trzeźwości poprzez promocję postaw abstynenckich. Prosimy pracowników kultury i nauki, aby w swoim życiu zawodowym dawali świadectwo życia bez nałogów. Aby owoce ich pracy uczyły wszystkich odbiorców, a zwłaszcza młode pokolenie, pięknego, wolnego życia.

Prosimy sprawujących władzę państwową i samorządową, aby autentycznie przejęli się losem Polaków dotkniętych i zagrożonych plagą pijaństwa i alkoholizmu. Aby podjęli natychmiastowe działania naprawcze, pozwalające na ograniczenie tak wysokiego spożycia alkoholu, które wprost zagraża istnieniu narodu. Przede wszystkim należy zakazać reklamy alkoholu i ograniczyć jego dostępność fizyczną i ekonomiczną.

Prosimy wszystkich liderów życia społecznego, duchownych i świeckich, o zaangażowanie się w dzieło troski o trzeźwość narodu. To w dużej mierze od waszych postaw i decyzji oraz wzoru życia zależy, czy nasz naród będzie prawdziwie wolny wewnątrz.

Apel kierujemy do wszystkich ludzi dobrej woli, aby włączyli się do tej inicjatywy. Bowiem wartość trzeźwego życia jest wartością ogólnoludzką, a nie tylko zobowiązaniem o charakterze religijnym. Wszyscy też jesteśmy odpowiedzialni za przyszłość naszej Ojczyzny.

Niech Maryja, Królowa Polski, wspiera swoim przemożnym wstawiennictwem nasze dobre postanowienia i działania. Niech pomaga nam w codziennej pracy nad przywróceniem kultury trzeźwości w naszym narodzie.

† Tadeusz Bronakowski
Przewodniczący Zespołu KEP
ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych

6.
APEL PRZEWODNICZĄCEGO
KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
O POMOC DLA SŁOWENII

Od kilku dni Słowenia zmaga się ze skutkami jednej z największych powodzi ostatnich dekad. Pod wodą znalazło się dwie trzecie kraju, a straty szacowane są na setki milionów euro.

Już po pierwszych doniesieniach o skutkach kataklizmu Kościoł w Polsce – za pośrednictwem Caritas Polska – pospieszył z pomocą poszkodowanym. Docierają do nas jednak dalsze prośby o wsparcie.

Mając na uwadze rozmiar zniszczeń i odpowiadając na prośby o pomoc, pragnę zaapelować do wszystkich ludzi dobrej woli, aby 15 sierpnia był Dniem Ogólnopolskiej Solidarności ze Słowenią. W uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny pragniemy modlić się za poszkodowanych w powodzi, prosząc dla nich o nadzieję, siłę i środki materialne, niezbędne w walce ze skutkami powodzi.

Proszę, aby tego dnia, podczas wszystkich Mszy świętych modlić się w intencji poszkodowanych, a przed kościołami zorganizować zbiórkę funduszy, które – za pośrednictwem Caritas Polska – zostaną przekazane potrzebującym.

Wszystkich Darczyńców zapewniam o mojej wdzięczności, udzielając pasterskiego błogosławieństwa.

† Stanisław Gądecki
Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, 11 sierpnia 2023 r.

7.

KOMUNIKAT RADY BISKUPÓW DIECEZJALNYCH
KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI
PO SPOTKANIU NA JASNEJ GÓRZE
25 SIERPNIA 2023 R.

25 sierpnia 2023 r., w wigilię uroczystości Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej, na Jasnej Górze pod przewodnictwem abp. Stanisława Gądeckiego, przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, zebrała się Rada Biskupów Diecezjalnych. Głównymi tematami obrad były rozpoczynająca się pod koniec września pierwsza, rzymska sesja

Synodu o synodalności, zakończone Światowe Dni Młodzieży oraz zbliżająca się beatyfikacja rodziny Ulmów.

1. W październiku br. odbędzie się w Rzymie pierwsze zgromadzenie ogólne Synodu. Biskupi zapoznali się z przygotowanym na to spotkanie *Instrumentum laboris*, czyli dokumentem roboczym. Jest on bardziej opisem przyjętej metody niż opracowaniem teologicznym podejmowanych zagadnień. Z jednej strony przypomina główne założenia synodalnego sposobu rozeznawania oraz samą istotę synodalności, z drugiej natomiast przedkłada główne tematy, które wybrzmiewały w czasie wcześniejszych faz Synodu: diecezjalnej, krajowej i kontynentalnej. Ma pomóc uczestnikom usłyszeć podczas zgromadzenia synodalnego głosy płynące z różnych stron Kościoła i odkryć wśród nich te, które szczególnie inspiruje Duch Święty. To z kolei pozwoli lepiej odpowiadać na duszpasterskie wyzwania czasów współczesnych i skuteczniej głosić Ewangelię.

2. W kontekście tegorocznego hasła programu duszpasterskiego Kościoła w Polsce: „Wierzę w Kościół Chrystusowy”, biskupi podkreślili, że 37. Światowe Dni Młodzieży były wyjątkową katechezą oraz doświadczeniem wspólnoty Kościoła powszechnego. Spotkanie pod przewodnictwem Piotra naszych czasów – papieża Franciszka i w obecności 700 biskupów, 10 tys. prezbiterów, wielu osób konsekrowanych oraz 1,5 mln młodych ludzi z 200 krajów świata pokazało dynamiczny Kościół. Pozwoliło to doświadczyć jego uczestnikom wspólnoty wiary i braterstwa. Biskupi apelują do duszpasterzy, by wraz z młodzieżą rozeznawali w swoich parafiach i wspólnotach, w jaki sposób można kontynuować to dzieło w codziennym życiu. Pierwszym krokiem do budowania żywego i autentycznego Kościoła może być „skrócenie dystansu” pomiędzy młodymi a osobami duchownymi. Trzeba odejść od Kościoła rozumianego wyłącznie instytucjonalnie. Trzeba czynić go przestrzenią spotkania i modlitwy, w której usłyszymy siebie nawzajem i gdzie każdy będzie mógł odnaleźć swoje miejsce w żywym Kościele, który jest jeden, święty, powszechny i apostołski. Biskupi diecezjalni dziękują wszystkim organizatorom, wolontariuszom i uczestnikom 37. Światowych Dni Młodzieży, a także tym, którzy w inny sposób, przez rekolekcje, pielgrzymki i inne formy stałej formacji ukazują młodym piękno przeżywanej na co dzień żywej wspólnoty Kościoła.

3. Dnia 10 września br. będziemy świadkami wyjątkowego wydarzenia. Do chwały ołtarzy zostanie wyniesiona cała rodzina: Józef i Wiktoria Ulmowie wraz z siedmiorgiem dzieci. Faktem bez precedensu jest to, że wśród nich będzie dziecko, które w chwili męczeństwa matki przychodziło na świat. Beatyfikacja odbędzie się w Markowej na Podkarpaciu, gdzie Ulmowie żyli i zostali zamordowani z powodu ratowania Żydów. Zapraszając do wspólnej modlitwy w czasie tej uroczystości, biskupi podkreślili, że decyzja papieża Franciszka o beatyfikacji całej rodziny jest potwierdzeniem, że Kościół katolicki zawsze broni prawdy o świętości rodziny, będącej podstawową wspólnotą miłości oraz prawdy ludzkiego życia, trwającego od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci. Historia rodziny Ulmów jest także wezwaniem do szacunku wobec wszystkich ludzi, bez względu na ich pochodzenie.

4. W październiku będziemy obchodzić 45. rocznicę wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową. Biskupi zapoznali się z różnymi inicjatywami, które zostaną podjęte z tej okazji. Jednym z punktów tych obchodów będzie Eucharystia sprawowana w bazylice watykańskiej 16 października, w czasie której będziemy dziękować Bogu za papieża Polaka. Biskupi zachęcają do pogłębionej refleksji nad tym wyjątkowym pontyfikatem i wciąż aktualnym nauczaniem św. Jana Pawła II.

5. W związku z trwającą w naszym kraju kampanią wyborczą biskupi z całą mocą apelują, by była ona uczciwa i by rzeczywiście pozwoliła na poznanie programów poszczególnych kandydatów i ugrupowań. W nawiązaniu do Stanowiska Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski z dnia 2 maja br., w kontekście nadchodzących wyborów, biskupi podkreślają szlachetny wymiar politycznej służby. Chcą też raz jeszcze zaapelować do polityków wszystkich stronnictw o to, „by tocząc swą wyborczą rywalizację, w imię odpowiedzialności za los naszej Ojczyzny unikali pokusy demagogii i populizmu, bezwzględnego dyskredytowania oponentów czy nasycania zbędnymi emocjami i tak głębokich już podziałów”. Zachęcają też do wypełnienia obywatelskiego obowiązku w duchu odpowiedzialności za naszą Ojczyznę.

6. Modląc się w jasnogórskim sanktuarium Królowej Polski, biskupi diecezjalni dziękują licznym pielgrzymom, którzy przybyli w tym roku przed Jej oblicze. Dziękują także, w czasie trwających żniw, wszystkim pracującym na roli, za ich troskę o nasz chleb powszedni. U progu

nowego roku szkolnego biskupi zawierają Bogu także dzieci i młodzież wraz z ich rodzicami, nauczycielami i katechetami.

Przez wstawiennictwo Matki Bożej Częstochowskiej pasterze Kościoła w Polsce polecają Bogu wszystkich Rodaków w kraju i za granicą, udzielając im pasterskiego błogosławieństwa.

*Rada Biskupów Diecezjalnych
Konferencji Episkopatu Polski*

Jasna Góra, 25 sierpnia 2023 r.

8.

VADEMECUM WYBORCZE KATOLIKA. DOKUMENT RADY DS. SPOŁECZNYCH KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

Wolne wybory są podstawową instytucją demokratyczną, pozwalającą obywatelom decydować o kierunku rozwoju wspólnoty politycznej. Ten doniosły akt, jak wszystkie inne działania katolików, powinien być inspirowany wiarą. Niniejszym dokumentem chcemy pomóc w podejściu do wyborów, które na różnych poziomach (samorządowym, krajowym, europejskim) będą odbywać się w najbliższych miesiącach.

W związku z tym przypominamy podstawowe zasady, jakimi powinien kierować się katolik.

1. Uczestnictwo w wyborach

Zaangażowanie i udział w wyborach stanowią dostępny dla każdego obywatela sposób realizacji „prawa i obowiązku” uczestnictwa w życiu społeczno-politycznym. Udział w wyborach jest obowiązkiem sumienia katolika. Jest to bowiem dowód podstawowego zaangażowania się „na rzecz dobra wspólnego, czyli dobra wszystkich i każdego”¹.

2. Znaczenie dobra wspólnego

Dobro wspólne stanowi sumę wartości, dzięki którym człowiek, rodzina i społeczność mogą pełniej i łatwiej osiągnąć własną doskonałość². Realizacja tak rozumianego dobra wspólnego może być zapewniona jedynie wtedy, gdy polityka oparta jest o „poprawną koncepcję osoby ludzkiej”³. Obowiązek wyborczy wymaga zatem odpowiedzialnych decyzji w oparciu o zasady ładu moralnego.

3. Wartości nienegocjowalne

W tych sprawach, które dotyczą istoty porządku moralnego, prawy rozum nie pozwala na kompromisy⁴. W konsekwencji katolicy:

- a) opowiadają się bezwarunkowo po stronie prawa do życia od poczęcia do naturalnego kresu, które to prawo „stanowi fundament współżycia między ludźmi oraz istnienia wspólnoty politycznej”⁵;
- b) z równą determinacją zabiegają o ochronę praw rodziny, opartej na monogamicznym małżeństwie osób przeciwnej płci. Uważają zatem za niedopuszczalne zrównanie z rodziną innych form współżycia⁶;
- c) stoją na straży zagwarantowania prymatu rodziców w wychowaniu swoich dzieci⁷;
- d) bronią wolności sumienia i wolności religijnej, stanowiącej „serce praw człowieka”⁸;
- e) sprzeciwiają się budowaniu świata „tak, jakby Boga nie było”⁹;
- f) są zaangażowani na rzecz wewnętrznego i zewnętrznego pokoju, będącego podstawowym warunkiem realizacji dobra wspólnego;
- g) troszczą się o etyczny kształt procesów gospodarczych, sprzeciwiając się „ekonomii, która zabija”¹⁰.

Kwestie te stanowią zbiór zasad, które powinny być uwzględnione podczas podejmowania decyzji wyborczych. „Właściwie ukształtowane sumienie chrześcijańskie nie pozwala nikomu przyczyniać się przez oddanie głosu do realizacji programu politycznego lub konkretnej ustawy, które podważają podstawowe zasady wiary i moralności”¹¹.

4. Uznanie demokratycznych wyborów

O ile obowiązkiem katolika jest udział w głosowaniu i oddanie głosu zgodnie z własnym sumieniem, o tyle w sytuacji, gdy społeczeństwo

już dokonało demokratycznego wyboru – nawet jeśli jest on sprzeczny z preferencjami głosującego – należy uszanować jego wynik. W sytuacji, gdyby „sprawujący władzę ustanawiali niesprawiedliwe prawa lub podejmowali działania sprzeczne z porządkiem moralnym, to rozporządzenia te nie obowiązują w sumieniu”¹². Sprzeciw katolika względem tak stanowionego prawa wynika jedynie z posłuszeństwa Bogu, a nie z racji politycznych.

5. Modlitwa za Ojczyznę

Mając na uwadze rangę demokratycznych wyborów w budowaniu dobra wspólnego w oparciu o przypomniane zasady, prosimy wszystkich o podjęcie modlitwy w intencji naszej Ojczyzny.

Rada ds. Społecznych
Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, 21 września 2023 r.

Przypisy

¹ Jan Paweł II. *Adhortacja Christifideles laici* p. 42; Jan Paweł II. *Encyklika Sollicitudo rei socialis* p. 38.

² Por. Sobór Watykański II. *Konstytucja duszpasterska Gaudium et spes* p. 75.

³ Jan Paweł II. *Encyklika Centesimus annus* p. 46.

⁴ Por. Kongregacja Nauki Wiary. *Nota doktrynalna o niektórych aspektach działalności i postępowania katolików w życiu politycznym* p. 4.

⁵ Jan Paweł II. *Encyklika Evangelium vitae* p. 2, 28.

⁶ Por. Kongregacja Nauki Wiary. *Nota doktrynalna o niektórych aspektach działalności i postępowania katolików w życiu politycznym* p. 4.

⁷ Kongregacja Nauki Wiary. *Nota doktrynalna o niektórych aspektach działalności i postępowania katolików w życiu politycznym* p. 4.

⁸ Jan Paweł II. *Orędzie na XXXII Światowy Dzień Pokoju 1999* p. 5.

⁹ Jan Paweł II. *Adhortacja apostolska Ecclesia in Europa* p. 9.

¹⁰ Franciszek. *Adhortacja Evangelii gaudium* p. 58.

¹¹ Por. Kongregacja Nauki Wiary. *Nota doktrynalna o niektórych aspektach działalności i postępowania katolików w życiu politycznym* p. 4.

¹² *Katechizm Kościoła Katolickiego* p. 1903.

III. AKTA LEGNICKIEJ KURII BISKUPIEJ

9.

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

- Ks. Krzysztof Antończak** – w związku z wymierzoną karą suspensy (l.dz. 1358/2023) odwołany z funkcji wikariusza parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi panny w Lwówku Śląskim (7.09.2023, l.dz. 1359/2023).
- Ks. Robert Bielawski** – odwołany z funkcji dyrektora Wydziału Duszpasterskiego Legnickiej Kurii Biskupiej (25.08.2023, l.dz. 1224/2023).
- Ks. Edward Bigos** – odwołany z funkcji kapelana Powiatowego Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze (23.08.2023, l.dz. 1179/2023).
- Ks. Władysław Cichocki SDB** – mianowany wikariuszem parafii pw. św. Jana Bosko w Lubinie (30.08.2023, l.dz. 1232/2023).
- Ks. Kazimierz Gębarowski** – ustanowiony administratorem parafii pw. Świętej Trójcy w Paszowicach (23.08.2023, l.dz. 1177/2023).
- Ks. Maciej Glinka** – odwołany z funkcji wikariusza w parafii pw. św. Jadwigi Śląskiej w Zgorzelcu i mianowany rezydentem w parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Krzeszowie (8.09.2023, l.dz. 1381/2023).
- Ks. Przemysław Głuszek** – mianowany diecezjalnym moderatorem Eucharystycznego Ruchu Młodych na trzyletnią kadencję (22.08.2023, l.dz. 1079/2023).

- Ks. Jarosław Górecki** – mianowany rezydentem w parafii pw. Objawienia Pańskiego w Brenniku z prawem następstwa, gdy zwolni się urząd proboszcza w tejże parafii (20.09.2023, l.dz. 1422/2023).
- Ks. Paweł Jagusz** – ustanowiony administratorem parafii pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Żarskiej Wsi (19.07.2023, l.dz. 981/2023).
- Ks. Mariusz Jeżewicz SDB** – odwołany z funkcji wikariusza parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Lubinie (30.08.2023, l.dz. 1238/2023).
- Ks. Mateusz Kopania** – mianowany kapelanem Powiatowego Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze (23.08.2023, l.dz. 1181/2023).
- Ks. Piotr Kot** – mianowany dyrektorem Wydziału Duszpasterskiego Legnickiej Kurii Biskupiej (25.08.2023, l.dz. 1225/2023).
- Ks. Ryszard Kulpa** – mianowany kanonikiem honorowym Kapituły Świętej Jadwigi Śląskiej w Legnickim Polu (31.08.2023, l.dz. 1295/2023).
- Ks. Piotr Leśnikowski SDB** – mianowany wikariuszem parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Lubinie (30.08.2023, l.dz. 1233/2023).
- Ks. Sławomir Lewandowski** – mianowany kanonikiem honorowym Kapituły Świętej Jadwigi Śląskiej w Legnickim Polu (8.09.2023, l.dz. 1381/2023).
- Ks. Łukasz Misiak** – ustanowiony administratorem parafii pw. Świętej Trójcy w Paszowicach (20.07.2023, l.dz. 984/2023); odwołany z funkcji administratora parafii pw. Świętej Trójcy w Paszowicach (23.08.2023, l.dz. 1178/2023).
- Ks. Józef Mokrzycki SDB** – skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. Wniebowzięcia najświętszej Maryi Panny w Chocianowie (10.07.2023, l.dz. 939/2023).
- Ks. Marcin Nesterowicz SDB** – skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. Świętych Piotra i Pawła w Szklarach Górnych (10.07.2023, l.dz. 943/2023).

- Ks. Marek Osmulski** – odwołany z funkcji diecezjalnego moderatora eucharystycznego Ruchu Młodych (22.08.2023, l.dz. 1168/2023).
- Ks. Kazimierz Rapacz SDB** – skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. św. Jana Bosko w Lubinie (10.07.2023, l.dz. 941/2023).
- Ks. Paweł Sajdutko** – mianowany ojcem duchownym dekanatu Lubań na pięcioletnią kadencję (18.09.2023, l.dz. 1404/2023).
- O. Witalij Siarko SP** – abediencja do domu zakonnego w Jeleniej Górze-Cieplicach (25.08.2023, l.dz. 1212/2023).
- Ks. Stanisław Skrzypek** – przedłużenie skierowania do parafii pw. Świętej Trójcy w Legnicy w charakterze pomocy duszpasterskiej (31.08.2023, l.dz. 1286/2023).
- Ks. Krzysztof Słabicki** – ustanowiony kapelanem Ochotniczej Straży Pożarnej w Nowogrodźcu (5.09.2023, l.dz. 1346/2023).
- Ks. Przemysław Słyszko** – odwołany z urzędu proboszcza parafii pw. Świętej Trójcy w Paszowicach (20.07.2023, l.dz. 983/2023).
- Ks. Marian Szczykno SDB** – skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Lubinie (10.07.2023, l.dz. 944/2023).
- Ks. Tomasz Ślazyk** – odwołany z funkcji diecezjalnego duszpasterza młodzieży (12.09.2023, l.dz. 1391/2023).
- O. Piotr Wiśniowski SP** – abediencja do domu zakonnego w Boleśławcu (18.07.2023, l.dz. 968/2023)
- Ks. Mateusz Wyspiański** – mianowany diecezjalnym duszpasterzem młodzieży (12.09.2023, l.dz. 1392/2023).
- Ks. Jan Żak** – mianowany kanonikiem gremialnym Kapituły Krzeszowskiej (8.09.2023, l.dz. 1379/2023).

10.
INFORMACJA O PRZENIESIENIU
DO STANU ŚWIECKIEGO

Kuria Diecezjalna w Drohiczynie
L. 694/2023

Drohiczyn, 28 sierpnia 2023 r.

Kuria Diecezjalna w Drohiczynie informuje, że kapłan diecezji drohiczynskiej **ks. Krzysztof Grzybowski**, ur. 18 października 1978 r. w Bielsku Podlaskim, wyświęcony na kapłana 17 czerwca 2006 r., reskryptem Dykasterii ds. Duchowieństwa N. 2023 1635/S z dnia 22 czerwca 2023 r., został przeniesiony przez Ojca Świętego Franciszka do stanu świeckiego, otrzymując dyspensę od zobowiązań święceń kapłańskich, łącznie z celibatem. Reskrypt został notyfikowany w dniu 28 sierpnia 2023 r.

Ks. Zbigniew Rostkowski
Kanclerz Kurii

11.
INFORMACJA O KARZE KOŚCIELNEJ

Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska
Znak: P 671 – 7/2023/2

Szczecin, 23 sierpnia 2023 r.

Ks. dr Marcin Szczodry, syn Andrzeja i Bożeny z d. Pawłowska, ur. 8 lipca 1981 r. w Świnoujściu, kapłan Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej, wyświęcony na prezbitera 10 czerwca 2006 r. w Szczecinie, z powodu przestępstwa określonego w kan. 1371 2° KPK, z dniem 23 sierpnia 2023 r. zostaje suspendowany *a divinis* i w tej sytuacji nie może być dopuszczony do sprawowania czynności wynikających z przyjętych święceń.

† Andrzej Dzięga
Arcybiskup Metropolita
Szczecińsko-Kamieński

Archidiecezja Gnieźnieńska Gniezno, 4 września 2023 r.
N. 1927/2023/P

W związku z samowolnym porzuceniem obowiązków kapłańskich – wbrew postanowieniom kan. 273 KPK – po udzieleniu zgodnie z kan. 1347 § 1 upomnienia kanonicznego (dekret z dnia 25 lipca 2023 r., N. 1687/2023/P), niniejszym, na mocy kan. 1371 § 1 KPK, wymierzam **ks. Wojciechowi Kowalskiemu**, kapłanowi archidiecezji gnieźnieńskiej, zgodnie z kan. 1333 § 1 KPK, karę *suspensy a divinis*, to jest zakaz wypełnienia wszelkich aktów władzy święceń.

† Wojciech Polak
Arcybiskup Metropolita Gnieźnieński
Prymas Polski

Ks. Zbigniew Przybylski
Kanclerz Kurii

IV. MATERIAŁY DUSZPASTERSKIE

12.

Bp Ignacy Dec

MODLITWA, POKUTA I NAWRÓCENIE
DROGĄ PRZETRWANIA PRZEŚLADOWAŃ
Homilia w czasie Kongresu Wieczystej Adoracji.

Sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie, 13 maja 2023 r.

Drodzy Bracia i Siostry, w dzisiejszej homilii połączymy wątek liturgiczno-biblijny, związany z głoszonym słowem Bożym, z wątkiem maryjnym, związanym z przypadającą dzisiaj 106. rocznicą pierwszego zjawienia się Matki Bożej w Fatimie.

1. Jezus znienawidzony i prześladowany

Drodzy Bracia i Siostry, przypomnijmy sobie, że w drugiej części Wielkiego Postu i podczas Wielkiego Tygodnia patrzyliśmy na Jezusa, który został znienawidzony przez faryzeuszów, od których już wcześniej doznawał wielu upokorzeń, a w końcu został pojmany, osądzony i powieszony na krzyżu. Jezus nie popełnił żadnego grzechu. Sam kiedyś powiedział: „Któż z was dowiedzie mi grzechu?”. Za co więc został znienawidzony, za co Go prześladowano i skazano na śmierć? Za to, że wytykał grzechy i nieprawidłowości faryzeuszom, tym, którzy uważali się za stróżów religii narodowej i obrońców Bożego prawa. Jezus odślonił ich hipokryzję. Potrafił ich nazwać grobami pobielanymi; tymi, którzy nakładają na ludzi ciężary, ale sami nie chcą ich nieść. Wytykał im, że fałszywie czczą Boga Izraela. To właśnie był powód Jego znienawidzenia, prześladowania, a ostatecznie skazania Go na śmierć. Podobną drogę Jezus zapowiedział Kościołowi.

2. Kościół znienawidzony i prześladowany

„Jeżeli was świat nienawidzi, wiedźcie, że Mnie wpierw znienawidził. Gdybyście byli ze świata, świat by was miłował jako swoją własność. Ale ponieważ nie jesteście ze świata, bo Ja was wybrałem sobie ze świata, dlatego was świat nienawidzi... Jeżeli Mnie prześladowali, to i was będą prześladować. Jeżeli moje słowo zachowali, to i wasze będą zachowywać” (J 15,18.20).

Zapowiedź prześladowań szybko się spełniła. Już pierwsi uczniowie Jezusa byli szykanowani, przesłuchiwani, zamykani w więzieniach, wielu pozbawiono życia. Za czasów apostołskich został ukamienowany św. Szczepan. W 44 r. na rozkaz Heroda został ścięty w Jerozolimie św. Jakub Starszy, syn Zebedeusza i brat Jana Apostoła. Lista męczenników Kościoła szybko zapełniała się nowymi bohaterami wiary. Tak było w ciągu wieków i tak jest dzisiaj. W obecnych czasach chrześcijaństwo jest najbardziej prześladowaną religią świata. Co kilka minut na świecie ginie chrześcijanin, a Kościół jest najbardziej atakowaną instytucją, zwłaszcza w Europie. Pytamy, dlaczego jest atakowany i ośmieszany? Dlatego, że głosi prawdę, wzywa do przestrzegania Bożego prawa; dlatego, że sprzeciwia się aborcji, zapłodnieniu *in vitro*; dlatego, że sprzeciwia się związkom partnerskim i niszczeniu rodziny; dlatego, że domaga się czystości przedmałżeńskiej. Jest atakowany przez firmy farmaceutyczne, które robią wielki interes na produkcji środków antykoncepcyjnych, a potem na proponowaniu zapłodnienia *in vitro*, co nie jest leczeniem niepłodności, jak mówią niektórzy, ale jest procedurą, w której jedno życie ludzkie otrzymuje się kosztem niszczenia wielu innych ludzkich istnień.

Aby łatwiej było atakować Kościół, mówi się, że jest on instytucją bogatą i przez to mamy ludzi ubogich. A przecież Kościół nigdy nie czynił ludzi biednymi, nie doprowadzał ich do nędzy, jak to robią niektóre rządy i partie polityczne. To nie skutek działalności Kościoła niektórzy ludzie są biedni. Dzisiaj niecałe 20% bogatych trzyma w ręku 80% bogactwa świata. Cóż to za polityka gospodarcza, gdy dopłaca się rolnikom, by nie obsiewali pól, by leżały ugorem, gdy tymczasem w innych częściach świata ludzie umierają z głodu? Kościół zawsze stawał po stronie ubogich, pomagał biednym w imię głoszenia zasady sprawiedliwości społecznej.

Owszem, Kościół jest bogaty, ale jego bogactwo polega na czymś innym, niż twierdzą wrogowie Pana Boga. Kościół jest bogaty ludźmi modłącymi się i cierpiącymi. Ludzie modlący się, cierpiący, ubodzy są rzeczywiście bogactwem Kościoła. Bogactwem Kościoła jest działalność charytatywna, opieka nad chorymi, bezdomnymi.

W życiu publicznym spotykamy dziś wielu reformatorów Kościoła, spotykamy ich nawet wśród osób duchownych: księży i zakonników, a także wśród katolików świeckich. To oni chcą pouczać biskupów, reformować Stolicę Apostolską, kurie biskupie, ale samych siebie nie ruszają.

Na szczęście Pan Jezus zapowiedział także optymistyczną wizję Kościoła: „Jeżeli moje słowo zachowali, to i wasze będą zachowywać” (J 15,20b). Dlatego Kościół, cierpiąc i znosząc prześladowania, żyje nadzieją, że nie wszyscy pogardzą Ewangelią, że wielu jest po stronie Chrystusa i Kościoła. Tak bywało w historii i tak jest też dzisiaj. Chrystus i Kościół w każdym czasie mają swoich zwolenników i przyjaciół. Drodzy Bracia i Siostry, nie będę pytał, po której stronie my dziś jesteśmy? Jesteśmy i chcemy pozostać po stronie Chrystusa i Kościoła.

2. Fatimskie orędzie Maryi

a) Okoliczności zjawienia się Maryi w Fatimie

Przeżywamy dziś 106. rocznicę zjawienia się Maryi w Fatimie. Była to niedziela, 13 maja 1917 r. Był to czas, kiedy w Europie toczyła się krwawa I wojna światowa. Na frontach wojennych ginęli ludzie. W Rosji bolszewicy przygotowali bezbożną rewolucję. W Rzymie i w innych stolicach europejskich mnożyły się manifestacje masonskie wzywające do walki z Kościołem i do niszczenia chrześcijaństwa. W takim to szczególnym czasie Bóg wysłał Maryję z nieba, aby w portugalskiej Fatimie, w Dolinie Cova da Iria, w Dolinie Pokoju, przekazała światu orędzie pokoju. To zjawienie się Maryi przygotował Anioł Portugalii, który przedstawił się jako Anioł Pokoju.

Maryja przychodzi z przesłaniem, które ma pomóc uzdrowić świat, który zaczął się oddalać od swego Stwórcy. Maryja przychodzi, by po-
dać nam pomocną dłoń.

b) *Dialog Maryi z dziećmi fatimskimi
podczas pierwszego zjawienia*

Na spotkaniu z Maryją były obecne dzieci: dziesięcioletnia Łucja, dziewięcioletni Franciszek i jego siedmioletnia siostra Hiacynta. Dzieci ujrzały Maryję na dębie w dolinie Cova da Iria jako piękną Panią, Niebiastę w słońcu. Były nieco wystraszone nadchodzącą burzą. Dialog z dziećmi Maryja rozpoczęła słowami: „Nie bójcie się. Nic złego wam nie zrobię!”. Łucja, jako najstarsza z tej trójki, odważnie zapytała: „Skąd Pani jest?”. Maryja odpowiedziała: „Jestem z nieba!”. Dziewczynka odważnie postawiła następne pytanie: „Czego Pani od nas chce?”. Maryja odrzekła: „Przyszłam prosić, abyście tu przychodzili przez sześć kolejnych miesięcy, trzynastego dnia o tej samej godzinie. Potem powiem, kim jestem i czego chcę. Następnie wrócę jeszcze siódmy raz”. Po tych słowach Łucja zapytała: „Czy ja także pójdę do nieba?”. „Tak” – odrzekła Maryja. „A Hiacynta?” „Też”. „A Franciszek?” „Także, ale musi odmówić jeszcze wiele różańców”. W czasie tej rozmowy Łucja przypominała sobie o dwóch dziewczynkach, które niedawno zmarły, a były jej koleżankami i uczyły się tkactwa u jej starszej siostry. Zapytała więc: „Czy Maria das Neves jest już w niebie?”. Odpowiedź Maryi: „Tak, jest”. „A Amelia?” „Zostanie w czyszcju aż do końca świata”.

Dialog podczas pierwszego spotkania z dziećmi zakończył się pytaniem i prośbą Maryi. Pytanie brzmiało: „Czy chcecie ofiarować się Bogu, aby znosić wszystkie cierpienia, które On wam ześle jako zażośćuczynienie za grzechy, którymi jest obrażony i jako prośba o nawrócenie grzeszników?”. Odpowiedź brzmiała: „Tak, chcemy!”. Następnie dzieci usłyszały: „Będziecie więc musieli wiele cierpieć, ale łaska Boża będzie waszą mocą i pocieszeniem”. Rozmowa zakończyła się prośbą Maryi: „Odmawiajcie codziennie różaniec, aby uprosić pokój dla świata i zakończenie wojny”.

c) *Przesłanie Maryi*

– Maryja prosi o przychodzenie do Niej. Powiedziała do dzieci: „Przyszłam prosić, abyście tu przychodzili przez sześć kolejnych miesięcy, trzynastego dnia o tej samej godzinie”. Maryja jest dla nas. Chce, abyśmy i my przychodzili do Niej. Przychodzimy więc – my, Polacy, na Jasną Górę i do innych maryjnych sanktuariów. Przychodzą

różni ludzie: wierzący i niewierzący, zdrowi i chorzy, młodzi i starzy. Polacy w dalekich krajach mogą przychodzić do Maryi duchowo przez przekaz medialny.

– Maryja prosi o zainteresowanie się niebem. Łucja zapytała: „Czy ja także pójdę do nieba?”. Spróbujmy sobie przypomnieć, czy ktoś z nas takie pytanie postawił już Maryi: Czy ja także pójdę do nieba? To jest bardzo dobre pytanie, pytanie o naszą ostateczną przyszłość. Ale czy je stawiamy?

– Maryja prosi o zgodę na cierpienie. W Fatimie dzieci usłyszały: „Czy chcecie ofiarować się Bogu, aby znieść wszystkie cierpienia, które On wam ześle jako zadośćuczynienie za grzechy, którymi jest obrażany i jako prośba o nawrócenie grzeszników?”. Naśladujmy dzieci fatimskie i wyrażajmy zgodę na cierpienie, które jest pokutą przemieniającą ludzkie serca i prowadzącą do pojednania się z Bogiem.

– Maryja prosi o modlitwę. Gdy Łucja zapytała, czy Franciszek też będzie w niebie, usłyszała odpowiedź: „Także, ale musi jeszcze odmówić wiele różańców”. Z tej odpowiedzi wynika, że droga do nieba prowadzi przez różaniec.

Zakończenie

Maryjo Fatimska, Maryjo Krzeszowska, Łaskawa Pani, dziękujemy Ci za fatimskie przesłanie, chcemy przy Tobie pozostać tu, na ziemi, i w niebie. Amen.

13.

Bp Ignacy Dec

MARYJA WZOREM I PRZYKŁADEM WSPOMAGANIA KAPŁANÓW

Homilia podczas pielgrzymki Apostolatu „Margaretka”.

Kościół pw. św. Jacka w Legnicy, 17 czerwca 2023 r.

1. Przesłanie wspomnienia Niepokalanego Serca Maryi

Dzisiejsze wspomnienie Niepokalanego Serca Matki Bożej jest dopełnieniem wczorajszej uroczystości Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Wczorajsza uroczystość przypomniała nam, że Bóg nas umiłował w sercu swojego Syna, a naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa. Patrząc dzisiaj w serce Maryi, uświadamiamy sobie, że Maryja, jako jedyna ze zwyczajnych ludzi, już na tej ziemi była naprawdę i bez reszty zakochana w Bogu i dlatego jest przepełniona miłością także do wszystkich ludzi, do każdej i każdego z nas. I jak Bóg doznaje tajemniczego bólu z powodu naszych grzechów, tak i Ona uczestniczy w bólu Jezusa z powodu ludzkich grzechów. Zatem dzisiejsze wspomnienie Niepokalanego Serca Maryi przypomina nam po pierwsze o tym, że Maryja naśladowała doskonale swojego Syna w Jego bezwarunkowej i całkowitej miłości do Ojca Przedwiecznego; i po drugie, że realnie uczestniczy w bólu Jezusa z powodu ludzkich grzechów. O tym wyraźnie powiedziała w 1917 r. do dzieci w Fatimie, że boleje z tego powodu, iż ludzie nie słuchają Jej Syna i trwają w swoich grzechach.

W tej postawie Maryi winniśmy ją naśladować. My również winniśmy zmierzać do tego, żeby całym sercem kochać Pana Boga, a także uczyć się odczuwania bólu z tego powodu, że w naszej ludzkiej rodzinie jest tak wiele lekceważenia Boga, a nawet pogardy dla Niego, który tak bardzo nas umiłował i ciągle miłuje.

2. Przesłanie czytań mszalnych wspomnienia *Niepokalanego Serca Maryi*

Wysłuchując się w dzisiejsze czytania mszalne, rozważmy, w czym możemy jeszcze naśladować Maryję jako katolicy świeccy.

a) *Maryja przykładem trwania w postawie radości*

Usłyszeliśmy słowa z Księgi proroka Izajasza: „Ogromnie się wesełę w Panu, dusza moja raduje się w Bogu moim, bo mnie przyrodził w szaty zbawienia, okrył mnie płaszczem sprawiedliwości” (Iz 61,10). Słowa te odnosimy dziś do Maryi. Ona – prawie w dokładnym brzmieniu – wypowiedziała je u krewnej Elżbiety, w swoim *Magnificat*: „Wielbi dusza moja Pana, i raduje się duch mój w Bogu, moim Zbawcy, bo wejrzał na uniżenie Służebnicy swojej” (Łk 1,46-48a). Maryja radowała się w Bogu. Powinniśmy Ją naśladować w tej postawie. Radowanie się w Bogu to wielka sprawa, to wielkie zadanie. Jest tak dużo powodów do radości. Najpierw radość z naszego istnienia. Mogło nas nie

być, a oto jesteśmy. Bóg chciał nas mieć, dlatego jesteśmy. Bóg miłuje całe stworzenie. Szczególną miłością otacza to stworzenie, które nosi w sobie podobieństwo do Niego. Czyż nie trzeba się z tego cieszyć?

Bóg nieustannie okazuje nam także swoje miłosierdzie, „przyodziewa nas w szaty zbawienia”. Przyodział kiedyś Maryję w najpiękniejsze szaty, jakie miał. Bóg przyodziewa i nas w swoje szaty – szaty świętości. Pierwszy raz przyodział nas na chrzcie, a potem, gdy te szaty pobrudziliśmy naszymi grzechami, przyoblekł nas w nowe, czyste szaty, udzielając nam swego przebaczenia. Tyle już razy otrzymywaliśmy odpuszczenie grzechów, tyle już razy Bóg na nowo ubierał nas w szaty zbawienia, w szaty łaski uświęcającej. To jest też powód do radości przed Bogiem.

b) Maryja wzorem dla rodziców i wychowawców

Patrzmy na Maryję także przez pryzmat głoszonej Ewangelii. Jest w niej dziś powiedziane: „Rodzice Jego chodzili co roku do Jerozolimy na Święto Paschy” (Łk 2,41). Pewnego razu Jezus się zagubił. Po trzech dniach został znaleziony. Przy tej okazji wyjaśnił, jaka jest i jaka będzie Jego misja: „Powiniennem być w tym, co należy do mego Ojca” (Łk 2,49). To ewangeliczne wydarzenie przypomina nam o obowiązku roztropnego wychowywania młodego pokolenia. Razem z naszymi dziećmi powinniśmy wypełniać praktyki religijne. Pamiętamy mądre powiedzenie: „Słowa pouczają, przykłady pociągają”. Znamy – być może – rodziców, którzy zachęcają swe dzieci do chodzenia do kościoła, ale sami tego nie czynią. Wówczas dzieci nabierają przekonania, że praktyki religijne przeznaczone są tylko dla dzieci, dlatego chcą jak najszybciej stać się dorosłymi.

Ostatnio w prasie katolickiej jeden z księży, pilnie obserwujący zachowanie wiernych świeckich, zwłaszcza rodziców, ubolewał nad postawą rodziców, którzy w Białym Tygodniu podwozili swoje dzieci do kościoła, a sami cierpliwie czekali na nie w samochodzie, kiedy te udawały się na Mszę św. razem ze swoimi koleżankami i kolegami pierwszokomunijnymi. Niektórzy w tym czasie udawali się nawet na zakupy.

Maryja co roku wędrowała z Jezusem do świątyni jerozolimskiej. Z pewnością nie stała przed świątynią, nie załatwiała innych swoich

spraw, ale szła na modlitwę. Była roztropną wychowawczynią. Także w tej dziedzinie zostawiła nam piękny wzór do naśladowania.

*c) Maryja wzorem zachowywania i rozważania w swoim sercu
Bożego słowa*

„A Matka Jego chowała wiernie wszystkie te wspomnienia w swym sercu” (Łk 2,51). Maryja jest dla nas także szczególnym wzorem słuchania, rozważania i wypełniania słowa Bożego.

W czasie swojej trzeciej pielgrzymki do Ojczyzny w 1987 r. Ojciec święty Jan Paweł II mówił w Szczecinie: „Trzeba, żeby nam się podobało słowo Boże. Trzeba mieć upodobanie w słowie Bożym. Jeśli jest upodobanie w słowie Bożym, to za nim idzie działanie w duchu tego Słowa. I oto bardzo nam chodzi, o to bardzo chodzi Kościołowi w Polsce, wszystkim moim braciom biskupom tu obecnym z księdzem Prymasem na czele”.

Słowo Boże ma szczególną wartość. Jest ciągle aktualne, zawsze prawdziwe. Zapewnia nas o miłości Boga do nas. Uczy nas żyć w przyjaźni z Bogiem i bliźnimi. Stawia nam także wymagania, ale tylko dla naszego dobra. Napęlniamy się słowem Boga.

d) Maryja wspomóżycielką kapłanów

Moi Drodzy, to, że Maryja jest szczególną wspomóżycielką kapłanów wynika z faktu, że jest Ona matką Najwyższego i Wiecznego Kapłana – Jezusa Chrystusa. Z woli Bożej ten Kapłan został poczęty w jej łonie za sprawą Ducha Świętego. Tego kapłana Maryja porodziła, wykarmiła i wychowała, wspomagając Go matczyną miłością. Była przy Jego śmierci na Golgocie. Pełna wiary, nadziei i miłości oczekiwała na Jego zmartwychwstanie. Z młodym Kościołem modliła się o zesłanie mocy Ducha Świętego na tych, których Jezus wybrał, by mogli podjąć misję zleconą im przez Niego. Będąc Matką Najwyższego Kapłana, stała się szczególną Matką tych, których On powoływał w dziejach Kościoła i tych, przez których dzisiaj działa we współczesnym Kościele. Wy, drogie Panie, które modlicie się za kapłanów, dołączacie do Maryi w tym zatroskaniu o świętość tych, których On wybrał spośród was, spośród Ludu Bożego Kościoła świętego. Do was chcę skierować ostatni passus tej homilii.

3. *Słowo do Apostolatu Modlitwy za Kapłanów „Margaretka”*

Drogie Panie, które tworzycie wspólnoty „Margaretek”, w imieniu wielu kapłanów, zwłaszcza tych, za których się codziennie modlicie, wypowiadam pod Waszym adresem słowo: dziękuję; dziękujemy. Bardzo sobie cenimy Wasze duchowe, modlitewne wsparcie. Dzięki Waszej modlitwie czujemy się duchowo silniejsi. To Wy wypraszaście nam łaskę mądrości, łaskę gorliwości kapłańskiej, abyśmy byli pokornymi i odważnymi głosicielami słowa Bożego, abyśmy pobożnie sprawowali liturgię świętych sakramentów, w szczególności Eucharystię oraz sakrament pokuty i pojednania, abyśmy otaczali pasterską opieką ludzi biednych, zagubionych, którzy źle się mają na duchu i na ciele. Mamy świadomość, że Pan Bóg złożył w nasze dłonie wielkie dary, które od Niego pochodzą i są dla was przeznaczone. My jesteśmy tylko niegodnymi narzędziami Bożego działania. Za św. Pawłem można powiedzieć, że Bóg przekazuje nam swoje skarby w naczyniach glinianych, którymi jesteśmy. Wy, modląc się za nas, przyczyniacie się do tego, że te naczynia stają się bardziej czyste i godne skarbów, które Bóg w nich umieścił dla wierzących ludzi. Serdeczne „Bóg zapłać” za tę ważną, cenną posługę, którą z własnego wyboru spełniacie.

Zakończenie

Moi Drodzy, patrzmy wszyscy na Maryję, pierwszą chrześcijankę, jak Ona słuchała słowa Bożego, jak je rozważała w swoim sercu i jak je wypełniała. Doświadczajmy Jej miłości do nas. Szukajmy w słowie Bożym mądrości, dzielmy się tym słowem z innymi. Tym słowem budujmy lepszy świat w naszych rodzinach, parafiach, w narodzie i Ojczyźnie. Prośmy Maryję, by nas w tym dziele wspierała. Amen.

14.

Bp Ignacy Dec

WIĘCEJ SZCZĘŚCIA JEST W DAWANIU
ANIŻELI W BRANIUHomilia odpustowa z okazji święta św. Wawrzyńca,
diakona i męczennika. Karpacz, 10 sierpnia 2023 r.

Jesteśmy na wysokiej górze, na szczycie Karkonoszy. Znajdujemy się na wysokości 1600 metrów nad poziomem morza. Jest to najwyżej położone miejsce sprawowania Eucharystii w Polsce. Pan Bóg stworzył góry, abyśmy na nie wchodzili, aby nam przypominały, że gdzieś wysoko, w niebiosach jest nasz dom, ku któremu idziemy przez ziemię.

Pan Bóg wybrał góry na spotkanie z ludźmi. Na górach rozgrywały się ważne wydarzenia religijne, ludzie rozmawiali z Bogiem i składali Mu ofiary. Na górze Moria Abraham miał złożyć w ofierze swojego jedyne go syna Izaaka. Na górze Synaj (Horeb) Bóg przekazał narodowi wybranemu Dekalog, podstawowe prawo moralne. Góry zostały dowartościowane także w Nowym Testamencie. W życiu Jezusa była Góra Kuszenia, Góra Błogosławieństw, gdzie Jezus wygłosił programowe kazanie, góra Tabor, gdzie odsłonił trzem uczniom swoje bóstwo, góra Golgota, gdzie oddał za nas swoje życie, Góra Wniebowstąpienia, skąd w widoczny sposób odszedł do nieba. Ewangelista wspominają, że Jezus często wychodził samotnie w góry, aby się modlić. Na górach religijni ludzie umieszczali znaki sakralne: budowali kaplice, świątynie, stawiali krzyże, umieszczali figury świętych.

Na górze, na której jesteśmy, znajduje się kaplica dedykowana św. Wawrzyńcowi, diakonowi i męczennikowi, którego Kościół wspomina dziś jako opiekuna biednych i chorych, jako męczennika i świadek Chrystusa.

W obecnej homilii przypomnimy sobie sylwetkę św. Wawrzyńca, pochylimy się nad przesłaniem ogłoszonego przed chwilą słowa Bożego i wskażemy naszą odpowiedź na to słowo. Przypomnę, że słowo to jest pierwszym pokarmem dla naszego ducha, szczególnie dla naszego umysłu, pod koniec Eucharystii otrzymamy drugi pokarm, będzie nim Komunia Święta.

1. Św. Wawrzyniec i jego pośmiertny kult

Św. Wawrzyniec jest człowiekiem starożytności chrześcijańskiej, stąd też skąpe i w części rozbieżne informacje o jego życiu. Jest pewne, że Wawrzyniec był jednym z siedmiu diakonów Kościoła rzymskiego za czasów papieża Sykstusa II. Administrował majątkiem Kościoła w Rzymie, a jednocześnie miał zleconą opiekę nad ubogimi. Namiestnik, który prześladował chrześcijan, zażądał od niego oddania całego majątku kościelnego. Wawrzyniec miał wówczas poprosić o kilka dni, aby mógł zebrać skarby Kościoła i pokazać je namiestnikowi. Kiedy nadszedł wyznaczony dzień, diakon zgromadził całą biedotę Rzymu, którą wspierała gmina chrześcijańska. Miał przy tym wypowiedzieć słowa: „Oto są skarby Kościoła!”. Zawiedziony tyran kazał zastosować wobec niego wyjątkową katuszę – nakazał rozciągnąć go na żelaznych rusztach, na gorącej kracie i piec żywcem w ogniu. Wawrzyniec miał wypowiedzieć do oprawcy słowa: „Widzisz, że ciało moje jest już dosyć przypieczone. Obróć je teraz na drugą stronę!”. Św. Leon Wielki, który spisał jego żywot, dodał do tych słów komentarz: „Jak silny musiał być ogień miłości Chrystusowej, skoro gasił on żar ognia naturalnego!”. Według wspomnianego opisu męki Wawrzyniec miał być przedtem biczowany knutami z drutu, a potem wieszano go, wyrwijając kończyny ze stawów. Działo się to wszystko za rządów cesarza Waleriana, w czasie prześladowania chrześcijan.

Niezwykłe okoliczności męczeńskiej śmierci, poniesionej 10 sierpnia 258 r., szybko rozbudziły w Kościele rzymskim kult diakona Wawrzyńca. Św. Augustyn napisał, że jak Jerozolima szczyli się św. Szczepanem, tak Rzym jest dumny ze św. Wawrzyńca. Największy zaś poeta starożytnego chrześcijaństwa, Prudencjusz, w natchnionych strofach podaje, że bohaterska śmierć Wawrzyńca zadała cios bałwochwalstwu, które od tego czasu zaczęło chylić się ku upadkowi aż do ostatecznego zwycięstwa Chrystusowego Kościoła.

Święto św. Wawrzyńca obchodzono już w pierwszej połowie IV stulecia. Jego imię widnieje w starożytnych kalendarzach. Już w IV w., za cesarza Konstantyna Wielkiego, zbudowano na jego grobie świątynię, którą później wielokrotnie przebudowywano. Wawrzyniec wszedł też wcześniej w poczet świętych wymienianych w kanonie rzymskim podczas Mszy św. W wiekach średnich jego kult rozwinął się w całym

Kościołe, rozprzestrzenił się także na ziemię polskie. Kościół nie zapomniał więc o swoim bohaterze wiary.

W drugiej części naszej refleksji przejdźmy do przesłania ogłoszonego przed chwilą słowa Bożego.

2. Słowo Boże w święto św. Wawrzyńca

W pierwszym czytaniu, wyjętym z Drugiego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian, Apostoł Narodów mówi o potrzebie hojnego zasiewu, by można było hojnie zbierać. Zachęca do dzielenia się swoim dobrem z drugimi, gdyż „radosnego dawcę miłuje Bóg” (2 Kor 9,7). Apostoł poucza, że dawanie powinno być hojne, wielkoduszne, nie z przymusu, ale z obfitości serca i w postawie radości. Chrześcijanin dając, nie traci, ale zyskuje. Przywołany przez apostoła obraz siewcy ma nam uzmysłwić, że nie tylko obdarowany człowiek jest adresatem dobrodziejstw, które stają się jego udziałem, ale sam dawca przez dawanie staje się bogatszy. Bóg nagradza zawsze obficie hojnego dawcę.

Ten sam motyw hojnego i radosnego dawania zawarty jest także w psalmie responsoryjnym. Powtarzaliśmy słowa: „Dobrze się wiedzie człowiekowi, który z litości pożycza” (Ps 112,5a).

W ewangelijnym tekście Chrystus mówi o ziarnie, które wpada w ziemię, obumiera i potem przynosi obfity plon. Symbolizuje ono człowieka, który umiera dla siebie, dla miłości własnej, aby pełniej kochać drugich. W jego sercu zamiera, umniejsza się „ja”, a rodzi się miejsce dla „ty”. W ten sposób człowiek staje się darem dla drugiego, przez co uszczęśliwia zarówno tego obdarowanego, jak i siebie. Chrystus na końcu mówi: „A jeśli ktoś mi służy, uczci go mój Ojciec” (J 12,26).

Gdy mówimy o hojnym, radosnym dawaniu, warto przypomnieć słowa Chrystusa, których nie znajdujemy w ewangeliach, a które św. Paweł Apostoł wypowiedział w Milecie w czasie mowy pożegnalnej do wezwanych tam starszych Kościoła z Efezu. Słowa te brzmią: „Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu” (Dz 20,35b). Nie bójmy się zatem dawania. Nie martwmy się, że staniemy się biedniejsi. Wręcz odwrotnie – dając, stajemy się bogatsi, bardziej szczęśliwi. Naprawdę jest tak, że dar w pierwszej kolejności ubogacza dającego. Niemcy mówią: „Teilen macht reicher” – „Dzielenie się czyni nas bogatszymi”.

3. Rodzaje darów do przekazywania bliźnim – uwagi praktyczne

Skoro mówimy o dzieleniu się dobrami i o bezinteresownym przekazywaniu darów, wskażmy, co może być takim darem ofiarowanym naszym bliźnim w codziennym życiu.

a) Dar obecności

Podstawowym darem, jaki możemy komuś złożyć, jest nasza życzliwość, fizyczna czy też duchowa, obecność. Pierwszym i najważniejszym darem, jaki otrzymujemy, jest sam Bóg. On jest zawsze obecny dla nas, dla całego stworzenia. Wielokrotnie Bóg zapewniał o tym proroków, których posyłał często z trudną misją do ludzi. Gdy oni wyrażali swoje obawy i okazywali lęk, Bóg mówił: „Nie lękaj się ich, bo jestem z tobą, by cię chronić” (Jr 1,8).

Widzialną obecnością Boga na ziemi jest Jezus Chrystus, „Słowo, które stało się ciałem i zamieszkało wśród nas”. Jezus wielokrotnie powtarzał: „Odwagi! To Ja jestem, nie bójcie się” (Mt 14,27). Tak było na wodach Jeziora Galilejskiego, gdy szalała burza. Tak było w Jerozolimie po zmartwychwstaniu, gdy przyszedł do wystraszonych uczniów. Mówił wtedy: „Pokój wam” (J 20,19-21).

Podkreślamy ważność obecności Pana Boga, gdy mówimy w modlitwie: „Panie Boże, jak dobrze, że jesteś”. Podkreślamy radość z obecności Boga, gdy podczas adoracji eucharystycznej mówimy: „Panie Jezu, jak to dobrze, że jesteś, jak to dobrze, że ustanowiłeś Eucharystię, gdyż pomnożyłeś przez nią swoją obecność na ziemi”. Czasem podobne słowa kierujemy do najbliższych osób, które cenimy, którym wiele zawdzięczamy, mówmy: „Dobrze, że jesteś!”.

b) Dar dobrego słowa

Nasz stan duchowy, naszą wdzięczność, radość wobec kogoś wyrażamy słowami wdzięczności, słowami pocieszenia, słowami dobrej rady. Cenimy ludzi, którzy mówią do nas życzliwym językiem, którzy nas pocieszają, podnoszą na duchu, dziękują nam i się nami cieszą. Zwracajmy uwagę na naszą mowę. Nasze słowo może być darem dla kogoś, ale wiemy, że w dialogu międzyludzkim słowa często ranią i przygnębiają.

c) Dar życzliwych gestów

Takim gestem, czytelnym darem, może być nasze życzliwe spojrzenie, nasz uśmiech, także nasze współczucie, łzy radości, łzy miłości czy też łzy żalu i współczucia, współcierpienia. Kiedyś pewna dziewczynka powiedziała do swojej mamy: „Mamusi, gdy się uśmiechasz, to jesteś piękniejsza niż wtedy, gdy się wymalujesz”. Nasza uśmiechnięta twarz jest wizytówką naszej pogodnej, życzliwej duszy.

d) Dar modlitwy

Szczególny darem wobec naszych bliźnich jest dar modlitwy. Dbajmy o to, aby to nie był tylko zdawkowy, rutynowy dar, ale szczery, wpływający z miłości bliźniego, z naszej troski i z naszego współczucia. Wytrwała modlitwa wstawieniowa, modlitwa błagalna za kogoś ma wielką moc; jest wielkim darem dla tych, którzy cierpią i źle się mają. Mamy na to tak wiele przykładów w codziennym życiu.

e) Dar cierpienia (pokuty)

Darem może być także nasze cierpienie ofiarowane za innych. Św. Jan Vianney (1786-1859) nakładał sobie pokutę za grzeszników, których spowiadał. Znamy ludzi, którzy ofiarują swoje dolegliwości, swoje cierpienia za innych, zwłaszcza za grzeszników, aby się nawrócili, albo też za tych, którzy dążą do szlachetnych celów, aby wytrwali w dążeniu do dobra.

f) Dar materialny

Dar może być rzeczowy, gdy przekazujemy komuś np. jedzenie, zegarek, telefon czy komputer lub inną potrzebną rzecz. Dar materialny to także dar pieniężny, gdy oferujemy komuś wsparcie finansowe. Zachowuję wspomnienie z domu rodzinnego. Gdy mama upiekła chleb w domowym piecu, wysyłała nas z tym chlebem do biednych sąsiadów, którzy w okresie powojennym cierpieli niedostatek.

Moi Drodzy, te wszystkie rodzaje darów, o których tu mówimy, sprawiają, że całe nasze życie staje się darem, darem dla Pana Boga i darem dla ludzi, z którymi żyjemy. Gdy przyjmujemy postawę daru, to upodabniamy się do Chrystusa, który dla nas, ludzi, i dla naszego

zbawienia zstąpił z nieba i stał się człowiekiem. W naszej trosce o bliźnich zawarte jest nasze świadectwo o Chrystusie. Nie może się ono równać ze świadectwem męczenników, także ze świadectwem męczeństwa św. Wawrzyńca, ale również jest ważne i potrzebne.

Zakończenie

Prośmy w tej Eucharystii, by Pan udzielił nam mocy i chęci do hojnego i radosnego dawania. Zabierzmy z tej góry, gdzie trwaliśmy przed Bogiem z Chrystusem i Jego Matką, postanowienie, aby życie nasze składać w ofierze Bogu i najbliższym ludziom. Pamiętajmy o słowach Apostoła Narodów: „Radosnego dawcę miłuje Bóg” (2 Kor 9,7). Amen.

15.

Bp Ignacy Dec

SPRAWIEDLIWOŚĆ DOPEŁNIANA MIŁOSIĘRZDIEM
Homilia z okazji II Pielgrzymki Sołtysów z Dolnego Śląska
do sanktuarium Matki Bożej Łaskawej w Krzeszowie,
24 września 2023 r.

Drodzy pielgrzymi dnia dzisiejszego – Bracia i Siostry w Chrystusie! W dzisiejszą niedzielę otrzymujemy kolejną przypowieść Pana Jezusa o królestwie niebieskim. Przypowieść traktuje o robotnikach w winnicy. Dzisiejszej homilii nadajemy tytuł: *Sprawiedliwość dopełniana miłosierdziem. Boża i ludzka sprawiedliwość i miłosierdzie*. Rozważanie będzie się składać z trzech części. W pierwszej odwołamy się do naszego poczucia sprawiedliwości, które jest wpisane w ludzką naturę; w drugiej powiemy o sprawiedliwości Bożej połączonej z miłosierdziem; w trzeciej zastanowimy się, jak naśladować Pana Boga w byciu sprawiedliwym i miłosiernym w posłudze sołtysa.

1. Nasze ludzkie poczucie sprawiedliwości

W codziennym życiu mówimy o poczuciu sprawiedliwości. Jest ono wpisane w naszą naturę. Jeżeli pracujemy, domagamy się słusznej

zapłaty. Jeśli komuś wyświadczymy dobro, spełnimy jakąś przysługę, to spodziewamy się rekompensaty albo przynajmniej jakiegoś uznania. W różnych transakcjach handlowych, w pracach zleconych zabiegamy o to, aby była zachowana zasada sprawiedliwości. Jeśli spotykamy się z krzywdą, niesprawiedliwością, to potrafimy protestować. Zauważmy, że niemal wszystkie protesty społeczne, jakie miały miejsce w Polsce po II wojnie światowej, były w dużej mierze wołaniem o sprawiedliwość, której zasad nagminnie nie przestrzegano.

Poczucie sprawiedliwości funkcjonuje także w szkolnictwie. Uczniowie czy studenci żalą się niekiedy, że bywają krzywdzeni przez niektórych nauczycieli i profesorów. Z kolei słyszy się powiedzenie: to jest sprawiedliwy nauczyciel, to jest sprawiedliwy profesor. Jest wymagający, ale nikogo nie skrzywdzi.

Szczególną instytucją w życiu publicznym, czuwającą nad zachowaniem sprawiedliwości jest Resort Sprawiedliwości, w którym funkcjonuje Ministerstwo Sprawiedliwości i prokuratura połączona z działalnością sądów. Mamy niekiedy zastrzeżenia co do właściwego funkcjonowania sądów czy prokuratury. Winny one działać w sposób niezawisły i sprawiedliwy. Wiemy, że ten wymóg nie zawsze jest przestrzegany. Bywało tak, a może i dzisiaj są takie przypadki, że wyroki sądowe wydawało się na zamówienia, pod naciskiem polityków, biznesmenów. Stąd niektórzy mówią, że do sądów idzie się po wyrok, a nie po sprawiedliwość. Wiemy, jakie kłopoty stwarza reforma naszego obecnego sądownictwa. Łatwiej było zreformować szkolnictwo czy inne sektory życia publicznego.

O poczuciu sprawiedliwości jest dziś mowa w Ewangelii.

2. Sprawiedliwość Boga połączona z miłosierdziem

Słuchając dzisiejszej opowieści ewangelicznej, możemy być zdziwieni postawą gospodarza, który, mogło by się zdawać, nie zachował zasady sprawiedliwości, gdyż najemnikom zatrudnionym w winnicy o różnym czasie kazał wypłacić tę samą sumę. Wszyscy otrzymali po denarze. Po ludzku było to niemoralne, niesprawiedliwe. Widać to zresztą po reakcji tych, którzy najdłużej pracowali. „Wziąwszy go, szemrali przeciw gospodarzowi, mówiąc: «Ci ostatni, jedną godzinę pracowali, a zrównałeś ich z nami, którzyśmy znosili ciężar dnia

i spiekoty»” (Mt 20,11-13). Jak na ten wyrzut zareagował gospodarz? Odwołał się do czegoś, co przewyższa ludzką sprawiedliwość. Zwrócił uwagę na cnotę hojności, dobroci: „Przyjacielu, nie czynię ci krzywdy; czy nie o denara umówiłeś się ze mną? Weź co twoje i odejdz. Chcę też i temu ostatniemu dać tak samo jak tobie. Czy mi nie wolno uczynić z wami co chcę? Czy na to złym okiem patrzysz, że ja jestem dobry?” (Mt 20,13-16). A więc sprawiedliwość nie była jedyną cechą, która znamionowała gospodarza, była też dobroć, hojność.

Skoro gospodarz z przypowieści jest obrazem Pana Boga, to Chrystus pragnie nam dzisiaj uświadomić, że Bóg jest przebogaty w dobroć i miłosierdzie, że swoją sprawiedliwość potrafi łączyć ze swoim miłosierdziem. I właśnie tym zaskakuje nas, ludzi. Bóg ma inny styl myślenia i działania niż człowiek. W dzisiejszym pierwszym czytaniu, wyjętym z Księgi Proroka Izajasza, usłyszeliśmy słowa: „Bo myśli moje nie są myślami waszymi ani wasze drogi moimi drogami, mówi Pan. Bo jak niebiosa górują nad ziemią, tak drogi moje nad waszymi drogami i myśli moje nad myślami waszymi” (Iz 55,8-9). Młyny Boże mielą inaczej niż młyny ludzkie. Nie rozumiemy czasem strategii Bożego działania. Mamy kłopoty ze zrozumieniem przypadków nawrócenia wielkich krzywdzicieli, którzy pod koniec życia jedną się z Bogiem i według nauki Kościoła otrzymują nagrodę w niebie.

Kilkadziesiąt lat temu sąd przysięgłych w Paryżu wydał wyrok śmierci na Jacquesa Fescha (1930-1957). Ten młody człowiek, zdecydowany ateista, wychowany z dala od jakichkolwiek zasad moralnych, napadł na kantor, śmiertelnie ranił właściciela, a w czasie ucieczki zastrzelił policjanta i zranił wielu z tych, którzy usiłowali go dopaść i oddać w ręce policji (25 lutego 1954). Dla ujętego i osadzonego w więzieniu rozpoczął się najpierw czas buntu, potem pogłębiającej się stopniowo zadumy nad złem swojego życia, okres coraz bardziej świadomego poszukiwania Boga, a wreszcie czas nawrócenia (marzec 1955 r.). W ostatnią noc przed egzekucją napisał w dzienniku: „Za 5 godzin zobaczę Jezusa”. Kiedy po latach arcybiskup Paryża odwiedzał skazanych w tym samym więzieniu, wspominając tego nawróconego skazańca – wtedy już dobrze znanego, powiedział, że jeśli kiedyś doszło do jego kanonizacji, byłaby to druga w historii kanonizacja człowieka skazanego na śmierć. Pierwszej dokonał sam Chrystus, kiedy z krzyża

zapewnił ukrzyżowanego razem z Nim łotra o zbawieniu: „Zaprawdę powiadam ci, dziś ze mną będziesz w raju” (Łk 23,43). Ten także nawrócił się dosłownie w ostatniej chwili swego życia i również otrzymał ów umówiony denar życia nieśmiertelnego.

My wszyscy przez sam fakt przyjścia na świat zawieramy taką umowę o życiu i pracy w winnicy Bożej i o zapłacie – właśnie w wysokości 1 denara, który dla nas oznacza nieśmiertelne życie w Bogu, a więc zapłatę najwyższą. Dla jednych jest to zapłata za zaledwie kilka pierwszych młodzieńczych lat, dla innych – za trud całego długiego życia. Z pewnością trudno jest nam to zrozumieć. Mamy jednak nadzieję, że w wieczności wreszcie to pojmimy.

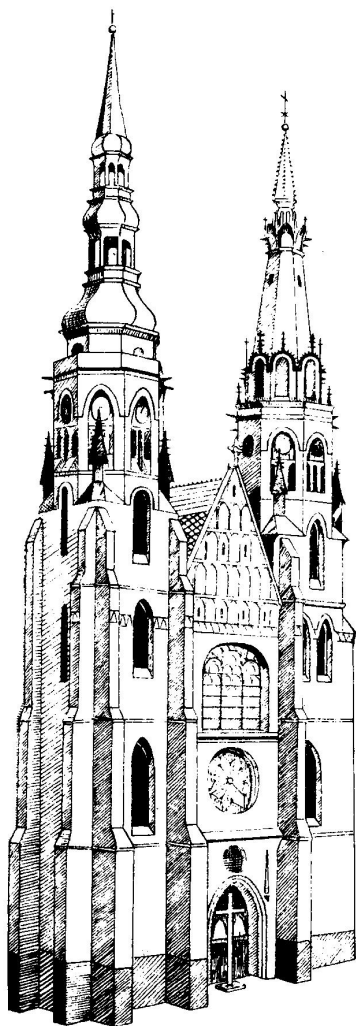
3. Naśladujmy Pana Boga w byciu sprawiedliwym i miłosiernym

Drodzy Sołtysi, pełnicie w swoim życiu różne funkcje. W rodzinach jesteście mężami i ojcami, żonami i matkami. Rodzina jest pierwszą wspólnotą naszego życia. Najpierw ta, w której przyszliśmy na świat i w której zostaliśmy wychowani na dojrzałych ludzi, a później rodzina założona przez nas samych. Waszą drugą rodziną jest sołectwo, społeczność lokalna, część jakiejś gminy i powiatu. Bóg przypomina nam dzisiaj, że we wspólnotach, w których żyjemy i pracujemy, winniśmy kierować się sprawiedliwością. Dzielić sprawiedliwie wspólne dobro, wspólne pieniądze i to, co jest do podziału. Nie powinniśmy wyróżniać jednych kosztem drugich. Naśladując Boga, umiemy także dopełniać sprawiedliwość jakąś formą hojności. Starajmy się dziękować ludziom, chwalić za pracę, za solidne wykonywanie obowiązków. Naszą szczególną troską winniśmy otaczać ludzi biednych, nieporadnych, niedołączonych. Jako pracownicy społeczni, jako sołtysi, winniśmy się czuć sługami i służebnicami ludzi naszych gmin i sołectw. Pan Jezus wskazał nam, jak osiągać pierwszeństwo i wielkość – właśnie przez służbę drugim. Jeśli pójdziecie drogą Ewangelii, drogą prawdy, sprawiedliwości i miłości, zapiszecie się w pamięci tych, którym służycie, będziecie przez nich dobrze wspomniani.

Zakończenie

Moi drodzy, pamiętajmy, że Boże myśli i Boże działanie są nieco inne niż nasze myśli i drogi. Zawierajmy nasze sprawy, zwłaszcza te

trudne, Bożej Opatrzności. Bądźmy ostrożni w sądzeniu i wydawaniu ocen. Pamiętajmy o konkluzji dzisiejszej Ewangelii: „Tak ostatni będą pierwszymi, a pierwsi ostatnimi” (Mt 20,16a). Judasz, jako powołany apostoł, był jednym z pierwszych przy Jezusie. Trzymał trzos, czyli był jakby ekonomem w kolegium apostołów. Przez swoją zdradę stał się ostatnim. Łotr wiszący na krzyżu po prawicy Jezusa był ostatni, a dzięki Jezusowi stał się pierwszym. Po zbrodnicznym życiu w godzinie śmierci na krzyżu nawrócił się i trafił do nieba. Naśladujmy Pana Boga w dopełnianiu sprawiedliwości dobrocią i hojnością. Amen.

KATEDRA LEGNICKA
PW. ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA